

Oscarid jagatud

Ööl vastu pühapäeva jagas Ameerika filmiakadeemia 85. korda Oscari filmiauhindu. Parim naisnäitleja on Jennifer Lawrence. lk 14

Val di Fiemme tublid ja kehvad

Kahevõistlejad ja mägikotkad on MM-il Val di Fiemmes murdmaasõitjatele pika puuga ära teinud. lk 16

Neivelt: väljarännet on võimalik pidurdada

Ettevõtja Indrek Neivelt arvab, et väljarände pidurdamiseks tuleks maksukoorem ümber jaotada ja madala-palgaliste elu parandada. lk 10

Mänguleht

Tänase lehe vahel!

●●● Eesti Päevaleht

Eesti Päevaleht

HIND EESTIS 1,15 EURO | VÄLISMAAL 2,10 EURO | NR 40 | TEISIPÄEV, 26. VEEBRUAR 2013

●●● ajaleht.epl.ee

Foto: Hans Lõugas

Eestlaste puutetundlik laud otsib kosilasi

Tehnoloogiatoimetaja Hans Lõugas annab aru tähtsaimalt mobiili- ja telekomitööstuse messilt Mobile World Congress. lk 5

Maamaksuvabastuse nöök

●● Koduomanikele, kes elavad suuremal kui 1500 m² kinnistul, omavad mitut krunti või kelle kodualune maa asub osaliselt ärimaal, saavad sel aastal tunda märgatavat maksutõusu.

●● Sel aastal tuleb maamaksu tasuda 57,6 miljonit eurot. See on peaaegu võrdne mullusega ja paljudel maaomanikel tuleb maamaksu eelmise aastaga võrreldes hoopis rohkem maksta.

●● Selle aasta seisuga on juba 124 linna ja valda 227-st, mis küsivad kinnistuomanikelt kõige kõrgemat maksuprotsenti.

●● Riik jagab kohalikele omavalitsustele maksuvabastuse kompenseerimiseks üle 10 miljoni euro, ent omavalitsuste sõnul sellest ei piisa ja lisaraha võetakse maamaksu kergitamisest.

●● Rekordilise lisatulu teenib Tallinn, mis pärast 2012. aastal maksu tõstmist 1,5%-lt 2,5%-le ning riigipoolset hüvitist teenib tänavu üheksa miljonit eurot rohkem kui 2011. aastal.

●● Linnade ja valdade nimistus on ka näiteid, kus omavalitsuse tulud jäävad miinusesse isegi maamaksu tõstmise järel. lk 2-3

Taksojuhid: tasuta transport pealinnas on viinud kliendid

Tallinna väiksemate taksofirmade juhid kurdavad, et pärast seda, kui pealinnas mindi üle tasuta transportile, on nende klientide arv vähenenud. Saksa Takso kõnekeskusesse on näiteks laekunud 25 protsenti vähem väljakutseid kui eelmisel aastal samal ajal. Saksa Takso tegevjuht Andrea Green nen-

dib, et Tallinna linnavalitsuse käik on tekitanud nende suhtes ebaausa konkurentsituatsiooni. Suuremad taksofirmad aga probleemi ei näe. Tulika Takso juhatuse liige Anne Rebane ei osanud ühistranspordi mõju klientide arvule määrata, küll aga mainis, et aastaga on tellimuste arv hoopis kasvanud. lk 4

JUHTKIRI

Seaduseloogjad tegid praaki

Läbikukkumine – seda saab nüüd täie kindlusega öelda maamaksumuudatuse kohta, mille valitsusliit tänavusest aastast jõustas. Kodualuse maa maksuvabastuse tulemus oli see, et viiendik omavalitsusi tõstis maksumäära, sealhulgas 25 maksimummäärani ehk 2,5%-ni. Seadusega lubatud maksimummäära võtavad oma valla või linna maaomanikelt nüüd juba rohkem kui pooled omavalitsused.

Inimestele, kelle kinnistu on suurem kui 1500 m², võib maksuvabastus seega tähendada hoopis maamaksukohustuse kasvu. Paljude inimeste jaoks on ebaõiglane seadusemuudatuse teine ettekavatsemata kõrvalmõju – nende tuhandete kortermajade, kus peale elamispindade on äripindu, elanikel jääb maksuvabastus osaliselt saamata isegi 1500 ruutmeetrit.

Seaduse autorite – IRL-i ja Reformierakonna fraktsiooni – seadusloome taset näitab seegi, et maamaksu infosüsteemi täies mahus valmimine on kavandatud 2015. aastaks. Kuna täit funktsionaalsust infosüsteemil veel ei ole, on omavalitsustel tulnud maamaksuvabastuse rakendamiseks teha kõvasti käsitsitööd. Pealegi ei võta kaotatud tulude kompenseerimisskeem arvesse paikade eripärasid, mis tähendab, et mõned omavalitsused on jäänud ikkagi kaotajaks.

Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Sven Sester teeb probleemide peale näo, nagu kõik sujaks: „Lähiajal olen kokku kutsumas töögruppi, kus kõiki antud teemaga ülestõusnud probleeme arutada ning püüda leida võimalikult suurt poliitilist ühisosa.” Sesterist oleks aus tunnistada, et koalitsioon tegi eelnõu väljatöötamisel halba tööd ega näinud ette – ega näinudki selleks vaeva – seaduseelnõu kõiki mõjusid. 2011. aastal koostatud seletuskirjas kirjeldati seaduse mõjusid häbematu pealiskaudselt: „Käesolev seadus vähendab koduomanike maksukoormust ja väärtustab kodu omamist.” Seaduse eesmärki kirjeldavas punktis sai lugeda ilukõnet maamaksu ehamoraalsusest ja kodu väärtusest, mitte aga sisulist analüüsi Eesti eluasemeturu ja maaomandi kohta. Tulemused on nüüd kõigile näha.

Möödunud aastal koostas riigikantsleil toreda dokumendi „Mõjude hindamise metoodika”, mis on mõeldud riigiametnikele, kes tegelevad õigusaktide ettevalmistamisega. Sester ja paljud teised riigikogu liikmed peaksid selle dokumendi põhjalikult läbi töötama ja järgmistele seaduseelnõude koostamisel ka rakendama. Riigikogus koostatud seaduseelnõud torkavad liiga tihti silma pealiskaudsusega. ●

REPLIIK

Vastuvõtt vastupidavatele

Vabariigi presidendile Toomas Hendrik Ilvesele ja tema kaasale võib vabariigi aastapäeval suisa kaasa tunda – eks sa katsu seista ja kätelda 1200 inimest! Eks ta ole, mööda vaipa kõndimine ja väljakuulutamise kaamerate ees on ju omamoodi tunnustus, aga see on kurnav nii presidendipaarile kui ka külalistele. Viimased said saali üsna hilisõhtul. Mida siis edaspidi teha? Äkki jätta välja kuulutamine ära ja kiiremini kõik rivi mööda ära kätelda? Või hõigata välja ainult osa, kes kuidagi erilist tunnustust vääriavad? Igal juhul hakkab praeguse külaliste arvu juures kogu tseremoonia paljudele asjaosalistele üle jõu käima. ● **Priit Simson**

Lk 10 Indrek Neivelt: jagame maksukoorma ümber
Lk 11 Hannes Luts: auto kasutamiseks ei pea seda omama

LAENUMAHT SUURENES
15 miljardit eurot on võlgu Eestis ettevõtetel ja majapidamised. Laenude maht oli jaanuaris 2% suurem kui aasta varem. **EPL**

LIPSTOK TTÜ-SSE
Endine Eesti Panga president ja Euroopa Keskpanka nõukogu liige Andres Lipstok (pildil) asub märtsi alguses ametisse Tallinna tehnikaülikooli rektori Andres Keevalliku nõunikuna. **Delfi**

RAHVAKOGU VIIIBIB
Eile pidi algama rahvakogu kokkuvõtete avalikustamine, kuid tehniliste probleemide tõttu lükati see edasi. Algatusrühma sõnul loodavad nad sel nädalal kokkuvõtted üles riputada. **EPL**

124 omavalitsust võtab maamaksust maksimumi

Maamaksuvabastuse tuules tõstis tänavu maamaksumäära 47 omavalitsust, neist 25 lisandus maksimumi ehk 2,5% küsijate hulka. **Tänavu kogutakse** maamaksu peaaegu niisama palju kui mullu, seega tähendab paljudele maksuvabastus hoopis maksutõusu. **Riik jagab** omavalitsustele maksuvabastuse kompenseerimiseks üle 10 miljoni euro, ent omavalitsuste hinnangul neile sellest ei piisa.

Ann-Marii Nergi
ann-marii.nergi@epl.ee

Kuigi tänavu hakkas kodualuse maa maksuvabastus kehtima üle Eesti (eelmisest aastast Tallinnas), tähendab see paljudele koduomanikele – kes elavad suuremal kinnistul kui 1500 m², omavad mitut krunti või kelle kodualune maa asub osaliselt ärimaal – märgatavat maksutõusu.

Nimelt on paljud linnad ja vallad just 2013. aastast tõstnud maamaksumäära protsenti ja pool neist on kergitanud selle maksimummäära ehk 2,5%-ni maa maksustamishinnast. Seega on 2013. aasta seisuga juba 124 linna ja valda 227-st, kes küsivad kinnistuomanikelt kõige kõrgemat maksuprotsenti.

Maksu kergitanud kohalike omavalitsuste (KOV) väitel polnud neil valikut, sest maksuvabastuse tõttu laekumata jääv summa lööks nende tuludesse suure augu. Rahandusministeeriumi andmetel on aga paljud KOV-d tõstnud maksumäära, et teenida lisaraha, mitte kuludega nulli jääda, sest enamiku KOV-de puhul katab riigi makstav kompensatsioon heldelt maksuvabastuse.

Vastakad arvutused
Rekordilise lisatulu teenib näiteks Tallinn, mis pärast 2012. aastal maksu tõstmist 1,5%-lt 2,5%-le ning riigipoolset hüvitist teenib tänavu üheksa miljonit eurot rohkem kui 2011. aastal madalama maksumääraga. Maamaksu tõstmata jätmisel oleks aga Tallinn vaid kahe miljoni euroga miinuses, mis näitab, et protsenti ei oleks pidanud maksimumi lähedalegi tõstma.

Samas saab kivi visata ka riigi kapsaaeda, sest tulumaksumäära tõsteti 0,17 protsendipunkti võrra kõikidel KOV-del, arvestamata nende eripära või tegelikku summat, mis vabastuse tõttu saamata jääb. Nii leidub linnade ja valdade nimistust ka näiteid, kus omavalitsuse tulud jäävad miinusesse isegi maksu tõstes.

Näiteks Jõelähtme vald saab riigilt 65 000 eurot kompensatsiooni, aga eelarvesse jääb ikkagi 150 000 euro suurune auk. Ilma maamaksu tõstmiseta (1,75%-lt 1,82%-le) oleks Jõelähtme lausa 226 000 euroga miinuses.

Riigikogu rahanduskomisjoni liige Sven Sester põhjendas, et maamaksu hüvitatakse tulumaksumäära tõstmisega, sest see oli kõige praktilisem

lahendus, ja et hüvitis ei peagi saamata jäävat maamaksusummat täielikult katma. „Kui vaadata tuleviku rahavoogusid KOV-del, siis maamaksu puhul on maksustamise maksimaalne protsent fikseeritud (2,5%).

Jõelähtme vald saab hüvitist, aga eelarvesse jääb ikkagi 150 000-eurone auk.

Tulumaksuprotsendi suurendamisel saavad KOV-d sellest aga täiendavat tulu ka hilisematel aastatel, kuna inimeste palgatase ja sellelt arvestatav tulumaks üldjuhul kasvavad,” lisas Sester.

Eesti Päevalehe toimetuse poole on pöördunud mitmed

uuest maksuteatest pehmelt öeldes üllatunud inimesed, kelle puhul termin „maamaksuvabastus” tähendab hoopis mitmekordset maksutõusu. See, et ärid, osaliselt ärimaal elavad inimesed ja mitme kinnistu omanikud teiste maksuvabastuse kinni maksavad, nähtub juba maksu- ja tolliameti statistikast, mille kohaselt saadetakse maksuteateid välja 10% vähem, ent maksusumma on kõigest 2% väiksem kui eelmisel aastal.

Epp Ehasalu on näide kodu(de)omanikust, kellelt maksuvabastus viib rahakotist sel aastal 100 eurot mul-lusest rohkem. Kuigi Tallinnas ja kaasomandis oleva korteri

Ärimaal elavad korteriomani- kud maksavad

Ehk suurimat ebaõiglust maamaksuvabastusest ilmajäämise üle tunnevad koduomanikud, kes on küll kinnistule rahvastikuregistri järgi sisse kirjutatud ja ka selle täieõiguslikud omanikud, kuid kuna kinnistul võib olla mitu sihtotstarvet nii elamu- kui ka ärimaana, siis tuleb mõteline osa ärimaast ikkagi kinni maksta.

Tallinna kesklinnas elav Vesta Uuetoa on üks paljudest, kes omandisuhte järgi kvalifitseeruks justkui maamaksuvabastuse saajate hulka, aga kuna maja 13 korterist 5 on tegelikult äripinnad, peab ka tema äride maamaksu osaliselt katma ja seda pea 100 euro eest aastas. Selliseid maju, kus korterelamute alumistel korrustel

on äripinnad, on Eestis tuhandeid, ainuüksi Tallinnas on neid hinnanguliselt 800.

Asjaolu, et ärimaal asuvate korterite omanikke maamaksust vabastada ei saa ja seda inimestele ei selgitatud, on hukka mõistnud teiste seas ka õiguskantsler Indrek Teder. Maksumaksjate liit leidis, et selline maksustamine on mitmete maamaksu sätete ja võrdse kohtlemise printsibiiga vastuolus.

Nüüd otsib liit inimesi, kes on enda näitel nõus hagiavalduse tegema, ja on lubanud kõik kohutute ettevõtmisega seotud kulud kanda. Kuuldavasti on tänaseks soovi avaldanud juba kümneid inimesi, kes on nõus seadusloojatega kohut käima.

Riigikogu rahanduskomisjo-

ni liige Sven Sester ütles, et on probleemist teadlik ning sellega ka tegeldakse.

„Rahanduskomisjon palus juba eelmisel aastal selle teema kohta arvamust valdkonnalt eest vastutavalt ministeeriumilt. Rahandusministeerium ei toetanud siis koduomanike maamaksust vabastamist elumumaa ja ärimaa liitsihtotstarbega maa ärimaa osas. Rahanduskomisjon peab siiski vajalikuks jätkata selle teema arutelu käesoleva aasta esimesel poolel vajaliku poliitilise konsensuse saavutamiseks. Lähiajal olen kokku kutsumas töögruppi, kus kõiki antud teemaga ülestõusnud probleeme arutada ning püüda leida võimalikult suurt poliitilist ühisosa,” kinnitas Sester.

FIREFOXI OPERATSIOONISÜSTEEM MOBIILIDELE

Mozilla teatas, et hakkab pak- kuma mobiiltelefonidele Firefox OS-i operatsioonisüsteemi. Esi- algu jõuab Firefox OS Ungaris- se, Montenegrosse, Poolasse, Ser- biasse ja Hispaaniasse. Arendaja

sõnul suunatakse Firefox OS oda- vamatele mobiilidele ning Ida- Euroopasse ja arenguriikides- se. Mobiiltootjatest on lubanud süsteemi kasutama hakata LG, ZTE, Huawei ja TCL. **ERR**

ANDMESIDE ON TULUSAM

Mobiilioperaatorid teenivad 2018. aastal andmemahtude müügil rohkem kui kõnedelt, prognoosib eri riikide operaato- rite ühing GSMA, kuhu kuulub ligi 220 riigi 800 operaatorit. **ERR**

RAAMATUKOGUD

Kultuuriminister Rein Lang rõhutas eile riigikogu infotun- nis, et riik ei loobu rahvara- matukogude toetamisest, kuid nende üleväljamine on siiski omaavalitsuste ülesanne. **Delfi**

Täna digilehes

- Facebook viib vanad pildid n-ö talveunne
- Google trügib kvaliteetse- te sülearvutite turule uue Chro- mebook Pixeliga

eest on tulnud juba kaks aas- tat maksta kõigest 5 eurot 35 euro asemel (sest korter asub osaliselt ärimaal), siis maja- krundi omamise eest Haap- salus „karistatakse” karmilt – 155 euro asemel tuleb välja käia ligi 260 eurot. Haapsalu linn on üks neist 25 omavalit- susest, mis sel aastal kehtestas maamaksumäära 1,5%-lt 2,5%- le tõstes maksimummäära.

Pärides Haapsalu linnaval- litsuselt maksutõusu tagamaid (riik lubab ju kõik lahkesti kompenseerida), vastas seal- ne pressiesindaja Tõnu Par- bus, et isegi maksu tõstmisel laekub linnale tänavu umbes 30 000 eurot vähem maamak- su kui eelmisel aastal.

Rahandusministeeriumi andmed aga prognoosivad sel aastal Haapsalule maa- maksuna hoopis 10 000 eurot rohkem (175 000 asemel 186 000 eurot), millele lisandub riigi hüvitis tulumaksumäära tõstmise näol. Samasuguseid vastuolusid arvudes esineb ka teiste KOV-de puhul.

Hüvitis selgub hiljem

„Nii elamumaale kui ka äri- maale on seni kehtinud maksu- määrad 0,7–1,5%. Elamumaa maksumääraks kehtestatakse nüüd 2,5%, ärimaa maksumää- rad tõusevad keskmiselt 20%. Maamaksumäärade jätmine senisele tasemele vähendaks maamaksust laekuvat tulu 2012. aastaga võrreldes umbes 340 000 euro võrra,” selgitas ka Pärnu linnavalitsuse pressi- esindaja Maria Murakas.

Maksuteateid saa- detakse välja 10% vähem, ent summa pole kuigi väiksem.

Viimsi kavatseb li- satulu eest ka Rand- vere kooli ehitust finantseerida.

Samas põhjendas näiteks Viim- si vallavalitsus maksumää- ra tõstmist lisaks maamak- su vabastusele ka Randvere kooli ehitamiseks finantsee- ringu leidmisega. Nii plaa- nibki Viimsi sel aastal koguni 240 000 euro suurust lisatulu.

Tartu linnavalitsus aga maa- maksu ei tõstnud, jättes selle 1%-le. Kuigi linna eelarvesse laekub sel aastal 165 000 eurot vähem kui mullu, ei soovinud Tartu abilinnapea Raimond Tamm välja öelda riigi hüvi- tatava osa suurust.

„Kui palju see tulumaksu osa konkreetset suureneb, sel- gub siis, kui on näha, kui pal- ju ettevõtteid tulumaksu dek-

lareerivad. Ette ei kompensee- ri riik midagi,” ütles Tamm.

Tartlased aga ei kiirusta maksumäära tõstma. „Sta- biilne maksumäär on maksu- kohuslaste kindlustunde sei- sukohalt oluline näitaja ning seetõttu ei tohi maksudega mängida. Koduomanike mak- suvabastuse arvelt ülejäänud maamaksukohuslaste koor- muse suurendamine ei ole ka oma olemuselt õiglane,” rää- kis Tamm.

Samas ei ole Tartul saama- ta jääv summa drastiliselt suur, sest vabastas selleks avalduse esitanud koduomanikud maa- maksust poole ulatuses juba eelmisel aastal. ●

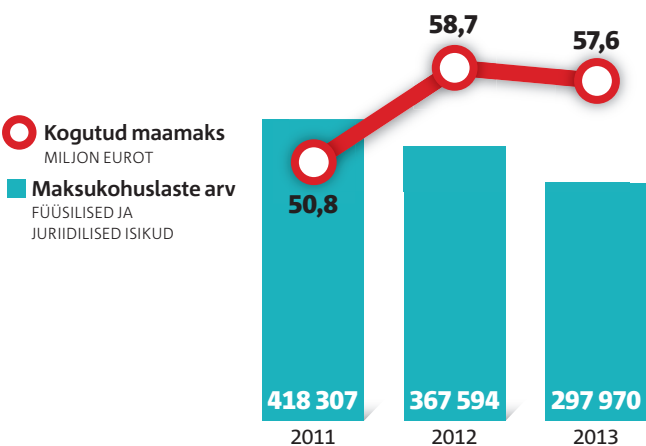
Notar: maksuvabastuse ajendil võiks korrastada omandisuhteid

Notarite koja juristi Kaitti Per- sidski hinnangul ei ole tehingu- te arv maamaksust vabastami- se eesmärgil eriliselt kasvanud, küll aga sai notarite koda pal- ju maamaksuvabastuse teema- lisi küsimusi enne 2012. aastat, kui Tallinn vabastust rakendas. Samas ütles Persidski, et ainult maksuvabastuse eesmärgil kin- nistu kellegi teise nimele kirju- tamine on kindlasti vale lähe- nemine. Näiteks abikaasadegi puhul peaks arvestama sellega, milline varasuhe nende vahel ja konkreetsete kinnistute suhtes kehtib.

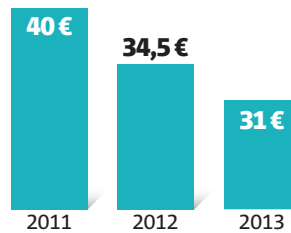
Küll aga võiks notari arvates maamaksuvabastus olla ajen-

diks omandisuhete korrasta- misel ehk sellise tehingu tege- miseks, mille alusel saab oma- nikuks kinnistusraamatus see, kes tegelikult kinnistut kasutab ja kelle omaks seda peetakse.

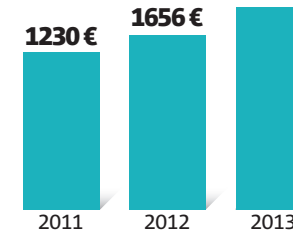
„Kõik tehingud kinnisasja- ga tuleb notariaalselt tõestada. Milline tehing igal konkreet- sel juhul on õige teha ja milli- sed andmed on tehingu tegemi- seks tarvis notarile esitada, selle kohta saab kõige täpsemat infot notaribüroost, kelle poole tehingu tõestamiseks pöördutakse,” ütles Persidski. Sealjuures tuleb aga arvestada nii notaritasu kui ka riigilõivuga kinnistusraama- tu sissekande eest.

Keskmine maamaksu summa

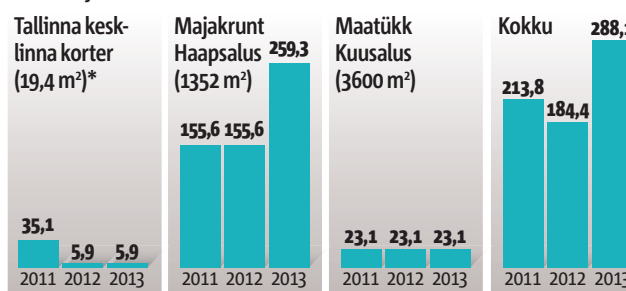

Keskmine maamaksu summa

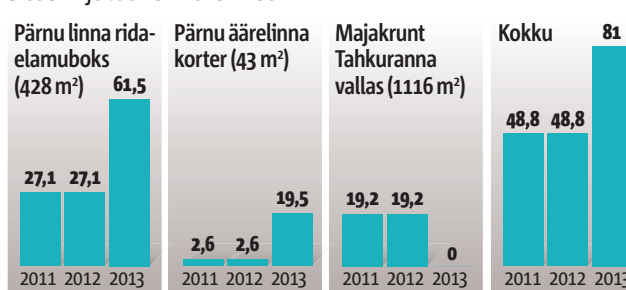
Näide 1

Sissekirjutus Tallinnas EURODES

Näide 2

Sissekirjutus Tahkurannas EURODES

*Korter asub osaliselt ärimaal

70 000 maksjat vähem, kuid maksusumma kahanes vaid 2%

Statistiliselt langes füüsilise isiku keskmine maksusumma, kuid juriidilisele isikule tõusis umbes kolmandiku võrra.

Taksojuhid: tasuta transport on jätnud meid näljapajukile

Suuresti reguleerimata

Tallinna taksoturul

kaotavad enim sõitjaid

väikefirmad ja FIE-d.

Urmas Jaagant

urmas.jaagant@epl.ee

„Tundub küll, et kliente on kasvõi aastatagusega võrreldes vähem,” nendib 12 aastat FIE-na taksot sõitnud Aivar. „Tasuta ühistranspordi tõttu hätta sattunud taksofirmadest pole küll kuulnud, aga kliente on vähem.”

Aivar pole ainus, kes sõidutab nüüd vähem inimesi kui eelmisel aastal. Klientide arvu vähenemine sunnib Saksa Takso korraldama lausa protesti tasuta ühistranspordi vastu, mis on märgatavalt vähendanud takso sõitjate arvu.

Saksa Takso tegevjuht Andree Green ütles, et kuna transporditeenust kasutaval inimesel on nüüd tasuta alternatiiv, pöörab see otseselt sõitjatevedu pakkuvate ettevõtete käibeid. Saksa Takso kõnekeskusesse on laekunud 25% vähem väljakutseid kui eelmisel aastal samal ajal. „Tallinna linnavalitsuse käik on tekitanud ebaausa konkurentsituatsiooni meie suhtes,” sõnas ta.

Arvestades konkurentsi taksosektoris, on seal hinnasõjad Greeni sõnul juba peetud ja tariife pole enam kuhugi langetada. Pigem vastupidi. „Kuna mootorikütuse ja sõidukitehoolduse kulud pidevalt kerkivad, siis ilmselt on taksofirmad sunnitud samuti hindu tõstma,” tõdes ta.

Ta ei kahtle, et tasuta ühistransport viib turult nii mõnegi firma. See aga ei pruugi kliendi seisukohalt sugugi halb olla, eriti arvestades, milline segadus valitseb pealinna taksonduses.

Taksohindasid ja -kontak-

Tallinna taksonduse paradoks: taksot saada pole lihtne, samal ajal on teenust pakkuvaid firmasid pea nelikümmend.

Foto: Eero Vabamägi

Hinnasõjad on taksonduses juba peetud ja tariifid pööravad tõusule.

te koondava taksod.net-i veebilehel on kirjas lausa 39 firmat, mille telefoninumbrit saab taksot tellida. Neile lisandub hulk FIE-na tegutsejaid. Sellist turuolukorda pidasid absurdseks nii Eesti Päevalehega rääkinud taksojuhid ise kui ka taksojuhtide liidu juhatus liige Lembit Poolak.

Jabur turuolukord

Poolaku sõnul on praegu vale hetk hinnata tasuta ühistranspordi mõju, sest aasta algus on igal aastal sõitjate arvu poolest kõige kehvem periood. „Turiste on vähem ja aastava-

hetuse järel kulutavad inimesed vähem. Seega saaks ühistranspordi mõju hinnata alates maist-juunist,” ütles ta.

Kliendihulgast rohkem soovib Poolak rääkida jaburast turuolukorrast, mille reguleerimiseks ei paista tema väitel riigil soovi olevat. Taksonduses valitseb olukord, kus ühtpidi on ülepakkumine, teistpidi on logistika organiseerimata ja inimene ei saa taksot alati, kui seda vajab. Hinnapoliitika taksosõitu ei soosi, aga odavamalt seda teenust pakkudes peaks taksofirmad jällegi peale maksma.

KOMMENTAAR

Korrektssed firmad ei kurda

Ruth Pärn

Tallinna linnatranspordi osakonna juhataja

Taksofirma on ettevõtte, mis omab taksoveoluba ja millel on majandustegevus. Nad on registreeritud majandustegevuse registris. Saksa Takso ei ole taksoveoluba ega sõidukikaarte, küll aga omab üks OÜ osanikke kaubamärki SAKSA TAKSO, mida renditakse sõidukijuhtidele, kellele pakutakse tellimiskeskuse tugiteenust. Seega on Saksa Takso vaid tellimiskeskus.

Meile teadaolevalt ei ole ühtegi taksofirmat, millel on taksoveoluba, sõidukikaardid ja läbimõeldud teenuse hind, mis ütleks, et neil läheb tasuta ühistranspordi pärast kehvasti.

Klient ei vali taksot vaid odava hinna alusel, neile on oluline ka turvalisus. Need firmad, mis tegutsevad tellimiskeskustena ega kasuta taksoteenuse vahendamisel korrektseid taksosid, peavad tõesti ukseid sulgema..

„Ma ei ole suutnud kaks aastat läbi murda ametnike müürist, et jõuda nende teemade arutamiseks kohtumiseni majandusministriga. Kuni riik ei taha taksonduse probleeme korda teha, ei ole tegelikult mingitel teemadel mõtet siin arutledagi,” nentis Lembit Poolak.

Suuremad taksofirmad tasuta ühistranspordis konkurentsi ei näe. Tulika Takso juhatus liige Anne Rebane ei osanud ühistranspordi mõju klientide arvule määrata, küll aga mainis, et aastaga on tellimuste arv kasvanud. ●

Keskerakond kasvatab eestlaste seas toetust

Edgar Savisaare juhitava

erakonna populaarsuse

taga on ilmselt Tallinna

tasuta ühistransport.

Vahur Koorits

uudised@epl.ee

Keskerakond on juba pikemat aega mitte-eestlaste seas konkurentsituul populaarseim erakond. Tasuta ühistranspordi sisseviimine Tallinnas tõstis aga märgatavalt ka Keskerakonna toetust eestlaste seas. TNS Emori küsitlustes oli eestlaste toetus Keskerakonnale eelmisel aastal keskmiselt 12 protsenti. Valimislokorra paremaks jälgendamiseks elimineeritakse neis küsitlustes need, kes vastavad „ei oska öelda”.

TNS Emori uuringueksperit Aivar Voog teatas, et viimase kolme kuu Keskerakonna keskmine toetus eestlaste seas oli 15 protsenti. Tõus oli just jaanuaris ja veebruaris ehk pärast Tallinnas tasuta bussi sõidu käivitumist.

Sotsid juhivad

TNS Emori küsitlus on üleriigiline ja näitas eestlaste toetuse kasvu Keskerakonnale. Tallinn tellis aga Faktum & Arikolt jaanuari lõpus ja veebruari alguses tehtud vaid tallinlasi puudutava uuringu, kust selgus, et peainna eestlaste hulgas on Keskerakonna toetus 18%.

Eestlaste seas on Tallinnas Faktum & Arikolt küsitluse kohaselt populaarseimad sotsid 30 protsendiga, seejärel tuleb Reformierakond 23 protsendiga ja IRL 20 protsendiga.

TNS Emori viimase kolme kuu keskmised andmed annavad jälle kogu riigis eestlaste seas võidu sotsidele, keda toetab 30 protsenti eestlasi. Reformierakonda toetab 26 protsenti, IRL-i 20 protsenti ja Keskerakonda 15 protsenti eestlasi. ●

Vabadussamba elektriarve väheneb

Kui möödunud aasta jaanuaris oli Vabadussõja võidusamba elektriarve 3774 eurot, siis tänava jaanuaris 1528 eurot.

Riigi Kinnisvara AS-i kommunikatsioonijuht Madis Idnurm rääkis, et tarbimise pealt on märgatavalt kokku hoitud. „Väiksem tarbimine saavutati täiendavate kokkuvõtte meetmete rakendamisega. Analüüsime sampa energiavajadust ja optimeerisime energiakasutust,” sõnas ta.

Idnurm tõi näiteks, et puudus vajadus samba juurde viiva trepi kütte sisselülitamiseks, kuna see hoiti puhas hooldustööliste abiga. ● **Merilin Kruuse**

IRL-il on Kama kinnitamisega tuli takus

IRL oleks juba neljapäeval

tahtnud õiguskomisjonis

arutada uue PPA juhi

kandidaadi sobilikkust.

Erik Rand

uudised@epl.ee

„Mina pakkusin, et sellel neljapäeval võiks olla politsei- ja piirivalveameti peadirektori kandidaadi hääletamine õiguskomisjonis. Inimesed arvasid, et fraktsioonidel ei ole aega kandidaadiga tutvuda, sellest tuli vastuseis,” ütles õiguskomisjoni esimees Marko Pomerants (IRL). Õiguskomisjoni kuulub kaks IRL-i saadikut: peale Pomerantsi ka Siim Kabit. Ülejäänud üheksa komis-

joni liiget olid aga vastu mõttele lisada neljapäevase istungi kavasse võimalus PPA juhi kandidaadiga tutvumiseks.

Läheb mitu nädalat

„Väga tore oleks ju, et saabuks selgus, kes järgmisel viiel aastal PPA-d juhtima hakkab,” põhjendas Pomerants.

Järgmisel nädalal aga kandidaadiga tutvumine Pomerantsi sõnul kindlasti aset leida ei saa, sest siis on riigikogus istungitevaba nädal. Seega on järgmine võimalus õiguskomisjonil kandidaadi sobivust arutada 14. märtsil ning kui kandidaat riigikogus heakskiidu saab, siis langetaks valitsus oma otsuse tõenäoliselt nädal hiljem toimuval istungil.

Neljapäevase õiguskomisjoni istungisse „tingimuslikult” PPA peadirektori kandidaadi sobilikkuse hindamise lisamisele vastu olnud Kalle Laanet (Demokraatide Ühendus) ütles, et tema hinnangul üritab IRL praegu kiirelt oma meest ametisse saada.

„Isegi sellest ei olnud juttu, milline kandidaat tuuakse või soovitakse tuua õiguskomisjoni ette. Ei ole põhjust kiirustada selle võimaliku kandidaadi esitamisega,” lisas ta.

Laaneti hinnangul viitavad viimaste kuude arengud sellele, et IRL-il on soov kiiresti asi ära teha, et avalikkusel oleks sel teemal võimalikult vähe aega ja võimalust arvamus avaldada.

Priit Kamal läheb politseijuhiks saamiseni veel aega.

Laanet meenutas, et ka enne, kui konkurss välja kuulutati, käis Priit Kama nimi PPA juhi kontekstis meediast läbi. „Aga sellel siseministeeriu-

mi konkursil ta ei kandideerinudki. Järgmiseks öeldi, et ei olnud sobilikku kandidaati ja konkurss kuulutati nurjunuks, kuid siis tuli taas Priit Kama nimi ajakirjanduses välja. Täna tundub see enam kui naljakas. Tundub väga selgelt, et üks partei üritab kontrollida oma suunistega siseturvalisuse valdkonda,” leidis Laanet. ●

Täna Delfis:
Viimane päev
osaleda Delfi
fotokonkursil
„Ilus Eestimaa”

Riskantset maoooperatsiooni tahab aasta-aastalt teha rohkem inimesi

Arstid saadavad enam kui kolmandiku maovähendusoperatsiooni soovijaid ukselt tagasi.

Kelli Seiton
kelli.seiton@epl.ee

Maovähendusoperatsioonide arv on aastatega plahvatuslikult kasvanud ja üha rohkem on neid, kes seda trennile ja dieedile eelistavad. Arstid muretsesid aga, et patsiendid pole arvestanud sellega, et iga operatsioon võib lõppeda õnnetult tüsistuste või isegi surmaga ning paljusid soovivaldajaid nad operatsioonilauale ei lase.

„Enamik neist on noored. Näiteks, kelle puhul on näha, et pole olnud tõsiseid katseid kaalu langetada või on rasvumine kestnud lühikest aega,” tõi doktor Ilmar Kaur Põhja-Eesti regionaalhaiglast näiteid patsientide kohta. Osa tuleb operatsioonile ka kellegi teise soovitusel ega tea operatsiooniga kaasnevaid kohustusi ega võimalikke tüsistusi. Vähesed motivatsiooniga patsiendid puhul on paranemine raskem, kuna nad pole arvestanud, et operatsioon ise kõhnaks ei tee.

Pole trenni aseaine

Kõikidest soovijatest, kes Ilmar Kauri juurde tulevad, moodustavad need huvilised kolmandiku. Kaur toonitas, et kuigi rasvumine on haigus ning piisava ülekaalu puhul maovähendusoperatsioon ka ette võetakse, ei tehta seda nende puhul, kes selles kõhnumiseks kergema vastupanu teed näevad. „Märkimisväärne hulk ongi neid, kellel pole piisavalt motivatsiooni. Rasvumise ravi on ikkagi eluaegne ja operatsioon on ainult üks etapp,” rõhutas ta. Pärast operatsiooni peab inimene elu

lõpuni oma toitumist ja eluviise jälgima. Pealegi, kuna organism ei pruugi suuta ise mitmeid aineid vastu võtta, tuleb ainete vaegusest tingitud haiguste ärahoidmiseks võtta vitamiine ja toidulisandeid.

Doktor Toomas Sillakivi rõhutas samuti, et tegu ei ole kosmeetilise ega ilukirurgiaga ning pelgalt patsiendi soovist ei piisa. Ta lisas, et Tartu Maarjamõisa haiglas saadetakse hinnanguliselt umbes veerand soovivaldajaid tagasi, kuna nad ei vasta kriteeriumitele, tervislik seisund pole operatsiooni üle elamiseks piisav või loobuvad nad ise. Järelemõtlemiseks jääv aeg ulatub pragu pooleteise aastani.

Seda, et tegu pole lihtsa

Pärast operatsiooni peab inimene elu lõpuni oma toitumist ja eluviise jälgima.

kaalulangetamisega, näitab ka tekkinud tüsistuste arv. Maovähendusoperatsioon on Eestis tehtud üheksa aastat ning selle aja jooksul on pärast esialgset operatsiooni veel erakorralisele operatsioonile saadetud 30 inimest. Neil kõigil tekkis mõni tüsistus. Kolmel korral on see lõppenud surmaga. Näiteks mullu suri üks inimene, kuna sooleõmblused läksid lahti, tekkis põletik, mis viis edasi veremürgistuse ja seejärel surmani.

Mitteootuspärane tulemus on ka see, kui esialgse kaalulangetamise järel hakkavad inimesed hoopis juurde võtma. Nii juhtub umbes veerandil operatsiooni läbinutel.

Maovähendusoperatsiooni maksumus on veidi üle 900 euro, üldjuhul tasub selle eest haigekassa. ●

Doktor Ilmar Kaur on rahul, et maovähendusoperatsioonidel on palju huvilisi, ent paljud ei tea sellega kaasnevaid võimalikke ohte.

Foto: Priit Simson

Rasvunule on operatsioon tihti ainus lahendus

Maovähenduse ehk bariatrilise operatsiooni käigus lõigatakse inimese magu umbes rusikasuuruseks ning praegu on see haiguslikult rasvunud inimestele ainus reaalselt toimiv ravimeetod, mis ka püsivat efekti annab, rõhutas doktor Toomas Sillakivi. Operatsioonile pääsemise tingimuseks on kehamassiindeks, mis on kas vähemalt 40 või 35 koos muude tervisehädadega, näiteks diabeediga. Need on inimesed, kellel on vähemalt 40 üle kilo. Sillakivi lisas, et tihti pole operatsioon pelgalt kaalulangetamine, vaid inimese elukvaliteedi parandamine ja tema ühiskonda taasintegreerimine.

Operatsioonide arv ei pruugi enam suureneda

Maovähendus- ehk bariatriliste operatsioonide arv on igal aastal kasvanud umbes poole-saja võrra, mullu tehti neid Eestis 575. Doktor Ilmar Kauri hinnangul see arv tulevikus suure tõenäosusega ei kasva, kuna Eestis on umbes 30 000 inimest, kes võiksid seda operatsiooni vajada.

2012	575
2011	416
2010	247
2009	167
2008	115
2007	57
2006	11
2005	7
2004	1

Tehnoloogiaettevõtted otsivad suurelt messilt raske kukruga kosilasi

Telegramm

Hans Lõugas
Barcelona

Aasta tähtsaimal mobiili- ja telekomitööstuse messil Barcelonas on tänava esimest korda avatud Eesti paviljon.

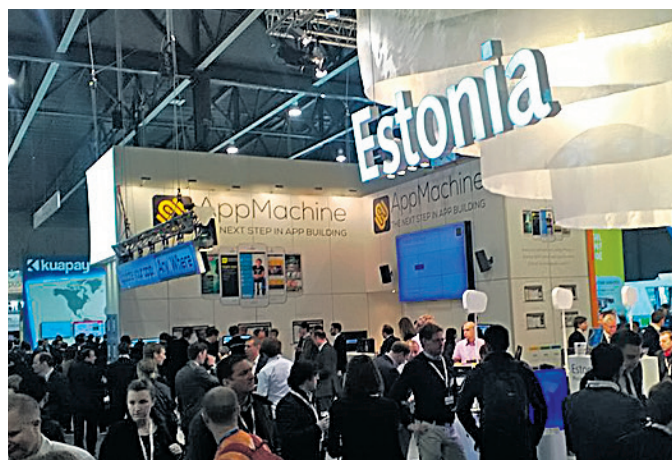
Barcelonas peetaval messil Mobile World Congress

(MWC) näitavad EAS-i toel oma tööd 17 Eesti ettevõtet. „Me oleme saanud juba koostööpakkumisi Kreekast, Austriast ja USA-st,” ütles Surface Labs International OÜ tegevjuht Raul Sõmer Eesti Päevalehele messi esimesel päeval. „MWC on mess, kus on palju tipptasemejuhte. See on väga hea koht koostöö- ja äripartnerite otsimiseks, sest siit saab palju kontakte.”

Surface Labs International näitab Barcelonas puutetund-

likku lauda, mis on kasutatav nii interaktiivse baariletina kui ka koosolekulauana. Kui tavalisel puutetundlikul ekraanil on piiratud hulk punkte, millelt pind suudab puudutusi registreerida, siis Surface Labs International on loonud laua, millel võib olla piiramatult hulk näppe. Ekraan on küll mahukas, mis kätte ei mahu, kuid sobib seetõttu näiteks baariletiks.

Priit Salumaa mobiilitarkvara arendavast Mooncascade'ist

Eesti paviljon asub messikeskuse lõpus.

Foto: Hans Lõugas

rääkis, et Eesti ettevõtted on korduvalt MWC-l käinud, kuid oma boksi ükski rentida käib üldjuhul üle jõu. „Varasematel aastatel oleme kadedusega vaadanud näiteks leedukaid, kel on messil oma bok-

sid olnud,” ütles ta. „Nüüd on meil ka.”

Mitte kõik ei pea rahakassutust kõige otstarbekamaks. „Asukoha pealt ei maksa kokku hoida,” ütles Tallinnas 3D-printimise tehnoloogiat

arendava Fabulonia tegevjuht Kimmo Isbjörnssund. Aastaid Nokia messide ja näituste esindusi juhtinud Isbjörnssund ütles, et Eesti boks on nurgas, kuhu palju külastajaid ei jõua. „Kui sa tahad saada vähegi tähelepanu, pead olema messihallis 2 või 3.” Neis hallides on tehnoloogiamaailma gigandid, mis on kohale meelitanud tohutult meediat ja võimalikke äripartnereid.

Eesti boks on Fira Gran Via messikeskuse viimases, kaheksandas hallis. „Siin pole ühtegi kaamerat. Boksi asukohas ei peaks kompromisse tegema,” kordas Isbjörnssund. EAS rentis messil boksikoha ja transportis kohale tehnika, osalevad ettevõtted kandsid ise oma töötajate transpordi- ja majutuskulud. ●

Ajakirjaniku reisi kulud MWC-le kattis Samsung.

Narkosurmade järsu tõusu tõttu tuleb tänavatele spetsiaalne narkoüksus

Narkootikumide üledoosi tõttu surnud inimeste seas oli nii õpilasi kui ka tööl käinud inimesi.

Kärt Anvelt
Kart.anvelt@ep.ee

Rahvusvahelise uuringu tulemused selle kohta, et Eesti on narkosurmade Euroopas esimesel kohal, oli avalikkuse jaoks kui külm dušš.

Spetsialistid olid antud probleemist muidugi juba mõnda aega teadlikud, kuid laiemale üldsusele ei pakkunud see erilist huvi enne, kui teemat kajastasid USA ajakiri Time ja BBC.

Meie ühiskonna äraspidisus väljenduski just selles, et alles välispresidendi edastatud teate peale tekkis arusaam probleemist tõsisusest.

Esimesed kriitikanooled läksid kohe politsei suunas – miks midagi ette ei võeta.

Ometi saab politsei, kes küll pingutab selle nimel, et kõrvaldada käibelt võimalikult palju narkoaineid ja kinni püüda võimalikult palju käit-

lejaid, mõjutada üsna väikest osa kogu narkoprobleemist.

Viimases PPA analüüsibüroo koostatud narkomaania olukorda vaatlevas ülevaates tõdetakse, et kuigi pool möödunud aastal narkootikumide üledoosi tõttu surnud 160 inimesest olid töötud, siis arvestav osa neist siiski töötas, murettekitav on ka õpilaste osatähtsus 16%. Võrdluses 2011. aastaga suurenes mullu ka eesti keele kõneleja te osatähtsus (17%-lt 25%-le). Enamasti olid nad pärit Põhja- ja Ida Eestist, kuid narkomaania on siiski üle-Eestiline probleem – üheksa narkooti-

sei on astumas narkoprobleemi lahendamiseks senisest konkreetsemad samme. Hiljuti oli taas koos möödunud kevadel siseministri ettepanekul ellu kutsutud uimastienetuse valitsuskomisjon, et leppida lähiaastateks kokku narkoennetuse koostöökohad ja põhisuunad. Siseminister Ken-Marti Vaheri sõnul on peamine rõhk sel aastal kuritegelikel ühendustel, kes tegelevad eriti kange uimasti fentanüüli ehk valge hiinlasega, mis on peamine uimastisurmade põhjustaja – 80% eelmisel aasta 160-st narkosurmast oli põhjustatud just selle aine üledoosist.

Raha antakse juurde

Vaheri kinnitusele suurenevad sellel aastal märgatavalt uimastite pakkumise vähendamisele ehk narkokuritegevusega võitlemiseks mõeldud rahalised vahendid. „Ligi 10% suureneb narkopolitseinike koosseis, kes hakkavad muuhulgas tegelema vahetult tänaval uimasteid müüvate kurjategijatega,” rõhutas Vaheri olulist aspekti. „Senisest enam teevad koostööd kriminaalpolitsei ja korrakaitse – korrakaitsepolitsei patrullib süsteemselt narkomaanide kogunemiskohta-

des ja annab info edasi kriminaalpolitseile. Tänavadiilerite püüdmine on oluline just sellepärast, et sõltuvused saavad tihtipeale alguse varases eas ja

Tuleb tegeleda kas tänavatasemega või organiseeritud narkokuritegevusega.

tänavadiilerite sihtgrupp ongi tihtipeale just noored,” lisas siseminister.

Spetsiaalne, esialgu Põhja piirkonnas tegutsema hakkav tänavauksus on alles moodustamisel. Ida prefektuuri narkotalituse juht Valdo Arula on Eesti Päevalehele tunnistanud, et probleemiks on vähe- ne politseiressurss – suurema hulga politseinikega jõuaks palju rohkem reide teha ja ka tänaval viie kuni kümne doosi müüjaid sagedamini kimbutada. Praegu tuleb aga politseil oma igapäevatoos leida see kuldne kesktee – kas tegelda efektiivselt tänavatasemega või organiseeritud narkokuritegevusega, sest mõlema jaoks inimesi ei jätku.

Kuid nagu siseminister rõhutas, siis aga ainult uimas-

tite turult ära korjamine ja narkomaanide karistamine sõltuvust ei vähenda – selleks on väga olulised ravi ja järjepidev ennetus. Keskkriminaal-

politsei politseimajor Risto Kasemäe viitas ka, et narkomaania kulg on väga keerukas ja haigus allub ravile raskesti ning on ülimalt küüniline arvata, et demokraatlikus õigusriigis ravitakse haigusi politseiliste meetoditega. Politsei teeb üsna tihedat koostööd Tervise Arengu Instituudiga (TAI), maksu- ja tolliametiga ning erinevate vabaühendustega, kuid ennetustöös on politsei osaline, mitte peavastutaja.

TAI nakkushaiguste ja narkomaania ennetamise osakonna juhataja Aljona Kurbatova sõnul on mure see, et kuigi paljud erinevad ametkonnad ja organisatsioonid tegelevad probleemiga, pole tervikut. „Süsteemust, mis arvestaks narkomaania probleemi kõigi aspektidega, meil veel pole. Alati vaadatakse kellegi konkreetse suunas, et kes see siis nüüd on, kes vastutab, aga ei tajuta, et tegelikult vastutame me kõik,” viitas Kurbatova. ●

KOMMENTAAR

Oluline on ennetustöö

Ene Augasmägi

Sotsiaalministeeriumi tervisepoliitika juht

Kindlasti jätkame narkosõltlastele ravi ja sõltuvusvastase taastusabi pakkumist, sõltuvusprobleemiga inimeste vaimset tervist ja tööhoiuvet toetavate nõustamisteenuste osutamist ning süstlavahe- tusteenuse ja sealse nõustamist. Peame oluliseks süsteemset ennetustööd ja ühtsete aluste olemasolu teenuseosutajatele. Selleks kaardistame spetsialistide koolitusvajadused; töötame välja baaskoolituskava ja täiend- õppe lisamoodulid.

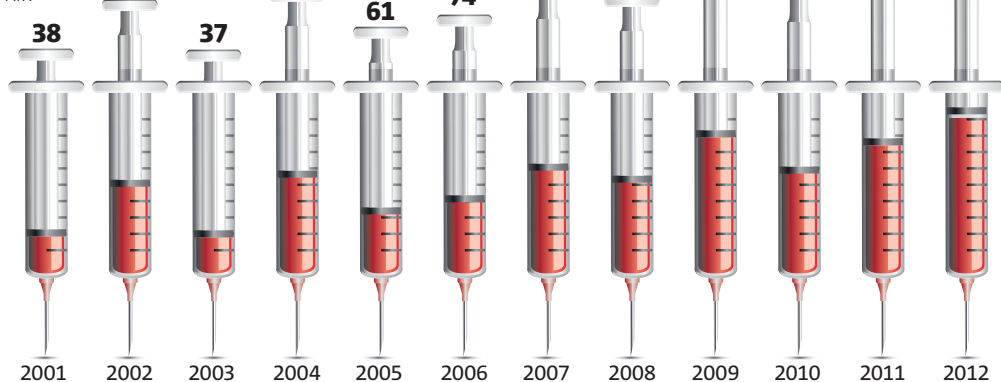
Jätkame noortele suuna- tud veebikanalite järjepidevat uuendamist (www.narko.ee) ja narkoennetusega seotud informaterjalide koostamist. Ühtlasi loome siseriiklikult õigusliku aluse varajase hoiatuse süsteemi jaoks vajalike andmete kogumiseks ja vahetamiseks.

Eesti on narkosurmade poolest Euroopas esikohal

Kui Euroopa Liidus sureb narkosurmades tingitud mürgistusse keskmiselt 20 inimest miljoni elaniku kohta, siis Eestis on see näitaja üle saja. Eestist järgmisel kohal on Norra poole väiksema narkosurmade arvuga.

Narkootikumide üledoosist tingitud surmad Eestis 2001–2012

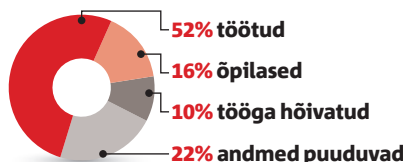
SURMADE ARV

160 hukkunust

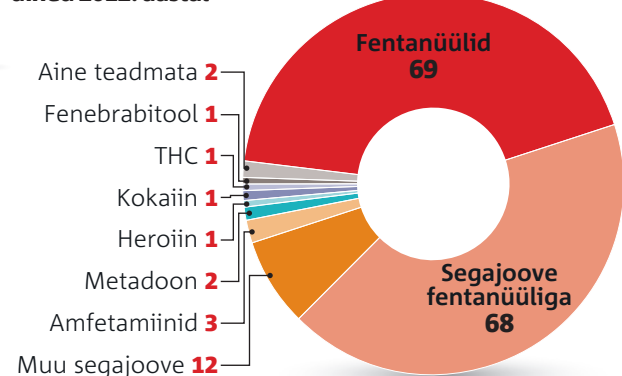

160 hukkunust

Suurim vanusepõhine riskigrupp on meeste puhul 23–34 eluaastat, naiste puhul 26–32 eluaastat.

Üledoosi tõttu hukkunud isikute verest leitud ained 2012. aastal

Allikas: PPA analüüsibüroo; graafika: Maret Müür

Tallinna pensionäride ratastoolitoetus on otsakorral

Pealinnas jagub riigieelarvelist abivahendite soodushinnaga soetamise toetust ehk suveni.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@ep.ee

Ühe suurema tehnilise abivahendite keskuse Invaru OÜ puhul lõpetati 8. veebruarist abivahendite soodusmüük ja -laenus Tallinnas vanaduspensionäridele uutele klientidele. Teine suurem teenusepakkuja Tervise Abi OÜ kinnitas, et pensionäridele on teenus kättesaadav, kuid eel-

mise aasta kogemusel jagub riiklikku toetusraha juulini.

Tavalise ratastooli hind algab 400 eurost, elektriline maksab suurusjärgus kuni 12 000 eurot. Riiklik toetus oleks nii ostu kui ka rendi puhul 90%.

Midagi tuleb piirata

„Esitame aasta alguses taotluse, missugune on meie prognoos teenustele. Seejärel tuleb leping linnaga. Kui maht on prognoosist märgatavalt väiksem, tuleb midagi piirata. Määruse järgi on eelisjärjekorras lapsed ja tööealised ning vanurid jäävad kahjuks tagaplaani-

le,” lausus Invaru OÜ direktor Enn Leinuste. Ta selgitas, et see on habemega lugu, mis kordub aastast aastasse. „Ligi 70 protsenti laenuajaid ja 40 protsenti ostjaid on pensionärid. Aasta jooksul kasvab laenuajate arv 10–15 protsenti. Põhiline osa on ratastoolid, potitoolid, põetusvoodid ja näiteks tugiraamid vanuritele,” ütles Leinuste.

Invaru OÜ taotlus Tallinnale selleks aastaks oli 378 000 eurot. „Saime 275 000 eurot nii abivahendite laenu- tusele, müügile kui ka mähkmete müügile. Jaanuaris kulus kuurid 42 900 eurot. Vanuritel on

käes ligi 2000 laenu- tatud abivahendit. Kui lepingu mahtu ei suurendata, siis tuleb ka neil 1. aprillist maksta täishinda,” lausus Leinuste.

Absurdne olukord

Heinuste töi võrdluse, et haigekassal pole lepingut apteegiga, vaid kindlad ravimid on soodusmüügis ja neile on planeeritud riiklik kate. „Meil on nii, et kui kate lõpeb otsa, peab inimene minema teise kohta. See oleks sama absurdne, kui apteeker ütleks, et meil on ravim olemas, aga soodushinnaga saad sa seda osta mõnest teisest apteegist,” lisas ta.

Tervise Abi OÜ esindaja Ligita Haavik kinnitas samuti, et sooduslaenu- tuseks ja -müügiks ei jagu aasta lõpuni vahendeid tõenäoliselt üheski abivahenditega tegelevas ettevõttes. „Tallinnas on meil eelmise aastaga võrreldes leping samasuguse mahuga ning siis lõppes raha juulis,” lausus ta.

Tallinna sotsiaal- ja tervisehoiuameti hoolekandeo- sakonna juhataja Tarmo Kurves selgitas, et sotsiaalministeerium eraldas selleks aastaks ametile abivahendite soodustingimustel müügiks-laenu- tuseks 1 557 165 eurot.

„Tulenevalt riigieelarvelisest

piirangust ei ole meil [30 lepingupartnerist] ühegi abivahendifirma puhul olnud võimalik rahuldada nende taotlusi sada protsenti, sest vastasel korral ületaks see summa ligi kahekordselt riigi eraldatud rahaliste vahendite mahu,” lisas Kurves. ●

Täna Delfis:
Viimane päev osaleda Delfi fotokonkursil „Ilus Eestimaa”

Kevad annab juba tulekust märku

Esimeste saabujatena on nähtud künnivareseid, mere- ja hõbekajakaid ning lõokesi.

Ulvar Käärt
ulvar.kaart@epi.ee

Kuigi praegu aknast välja vaadates tundub, et kevadest pole veel kippu ega kõppu, pole see ometi enam nii. Tähelepanelik vaatleja märkab, et kevadekuulutajatest tänavaukude kõrval on pärast vaikset ja pimedat kaamoseaega loodus juba omajagu kihama löönud.

Nagu tavaliselt, kinnitavad kevade vääramatut lähenemist praegu kõige veenvamalt sülised, kelle sidistamistele andsid auru juurde viimased sulailmad. Kevadet kuulutades on eriti just hommikuti larmakaks muutunud nii rasva-

re tipus elav linnumees Mati Martinson rääkis, et esimeste saabunud kajakate kisa hakkas mere kohal kerkima juba veebruaril hakul, niipea kui rüüsi jää kadus. Kuid lõokesed, keda mullu seal juba vabariigi aastapäeval vaadeldi, pole seekord end siiski veel näidanud.

Künnivareseid on kohal

Pärnumaa linnumees Indrek Tammekänd osutas siiski, et kahte ilmselt rändel olnud sarviklõokest, kes on põldlõokestest varasemad kevadekuulutajad, nähti Järvamaal Huuksi kandis juba selle kuu keskel. „Mõned nädalad tagasi nägin, et ühel mänsakul oli juba pesa valmis meisterdatud,” märkis Tammekänd.

Seejuures tõi Tammekänd välja, et Kesk- ja Lõuna-Euroopa talvitumisaladelt on pesitsemiseks päralt jõudnud ka künnivareseid. Need süsimustad tiivulised on kära tõstnud näiteks Tartus Vabaduse silla lähedases pesitsuskoloonias.

Botaanik Urmas Laansoo sõnas, et

kui linnumaailmas võib tõesti juba elevust märgata, siis taimeriigis on talvised olud arenguhoogu kontrolli all hoidnud. „Loomulikult on puudel-põõsastel pungad ja pajudel juba urvadki paisunud. Kuna valgustki on üha rohkem, on ka pajude ja rem-

melgate koor erksamaks värvunud,” tähendas Laansoo. Ühtlasi lisas ta, et kui sooje matel talvedel on esimesi õitsejaid – näiteks lumikellukesed ja -kuppe leitud juba jaanuaris, siis tänavu on asi õite puhkemisest veel kaugel.

Marko Kaasik TÜ atmosfäärifüüsika laborist prognoosib oma võrguküljel, et püsivad sulailma, millega on oodata lume kadumist, pole enne 20. märtsi ehk enne kevade ametlikku algust oodata. ●

Veebikaamera silma all on merikotkapaaril Sulevil ja Lindal ettevalmistused pesitsemiseks tehtud.

Foto: pontu.eenet.ee

Linda ja Sulev valmistuvad pesitsemiseks

Juba mõnda aega on aadressil www.looduskalender.ee veebikaamera vahendusel otseetris jälgitav Noarootsis Saunja kandis asuva merikotkapaari Linda ja Sulevi pesaelu. Kotkad, kel mullu koorus seal kolm poega, hakkasid end pesal näitama alates veebruarist. Praeguseks on linnud pesa pesitsemiseks valmis sättinud. Seejuures on nad kohendamise käigus pesa ühte serva ehitanud okstest omamoodi kaitsetara, justkui tahaks pesas toimuvat kõrvalise pilgu eest varjata. Kui Linda ja Sulev sama agaralt edasi toimetavad ja ka ilmad sulale pööravad, ei maksa imestada, kui juba märtsi esimesel nädalal nende pessa esimene muna ilmub.

Seda, et loomad on hakanud juba talveuinakust virguma, näitab ilmekalt see, et sel nädalal külastas Nõva kandis asuvat kotkaste toiduplatsi üks näljane kährik.

Asukohaandmed näitavad, et ilmselt on ka üks rändeuuringu jälgimiseadmega märgistatud lindudest, väike-konnakotkas Magnu Aafrikas Sambias liikvele läinud. Lähipäevil selgub, kas ta pöörab noka otsustavalt põhja.

Loomulikult on puudel-põõsastel pungad ja pajudel juba urvadki paisunud.

sini-, salu- kui ka põhjatihased. Samuti on asulates häälepaelad valla löönud rohevindid.

Esimeste saabujatena on lõuna poolt päralt jõudnud nii meri- kui ka hõbekajakad, künnivareseid ja hallhanedki.

Eesti linnurände ühes tulipunktis, Saaremaal Sõrve sää-

5000 kodumaa varjundit

„Eesti minutil” oli populaarne loodusest sinimustvalge motiivi otsimine ja perepildid.

Anna-Liisa Villmann
anna-liisa.villmann@epi.ee

Eesti pressifotograafide liidu juhatusel liige ja ettevõtmine projektijuht Raigo Pajula lausus, et vabariigi sünnipäeva tähistamise fotoaktsioon – pildistada kella 13.00 ja 13.01 vahel üles oma elu – osutus sümpaatselt populaarseks ning päevapiltlikke jagus üle Eesti. „Hetkel on Eesti minuti kodulehele laekunud 4925 fotot ja õhtuks loodame 5000 täis saada (eile kell 19 oli fotosid juba üle 5000 – toim). Pildistati täpselt seda, mida me korraldajatenah tahtsime, ehk ümbritsevat eluolu. Oli nii poseeritud perekonnapiilte kui ka looduspilte. Huvitaval kombel oli rohkelt neid, kes otsisid sinimustvalget motiivi. Samuti püüti kinni lapsi ja meeleolusid tänavalt. On näha, et inimesed tegid ettevalmistusi ning fotosid tehti mõttega. Saak on kvaliteetne,” lausus Pajula.

Eile avalikustati ETV „Terevisioonis” esimesed fotod. Materjali lisandudes näeb teleekraanilt värsket ülevaadet kaks nädalat ehk täpselt sama

Tiit Blaadi perepilt jääb igaveseks ERM-i arhiivi.

Foto: Tiit Blaadi

kaua, kui on fotode ärasaatmise tähtaeg. „Otsustame nädala jooksul, kas tekib ka selline keskkond, kus teeme kõik fotod eraldi internetis nähtavaks, või mitte. Eesti Rahva Muuseum säilitab need koos autori nime ja kujutatud kirjeldusega teadustöö tegemiseks ja võib-olla teevad ka nemad kunagi näituse,” ütles ta.

Kõigist maakondadest

„Tegime vahepeal maakonniti kokkuvõtteid ja kõige rohkem pilte saadeti Harjumaalt ja Tartumaalt. Samal ajal olid kõik maakonnad esindatud vähemalt saja fotoga. „Eesti minuti” kodulehte külastasid 73 riigi kasutajad ja võib loota, et väliseestlastelt tuleb samuti vabariigi aastapäeva jäädvustusi,” lisas Pajula.

Pajula sõnul ei saa milleski päris kindel olla, kuid viie aasta pärast, kui vabariik saab saja-aastaseks, läheb aktsioon kindlasti kordamisele. Siis palutakse inimestel pildistada täpselt sama kohta, mida seekord. „Kuna fotod on küllaltki hea kvaliteediga, loodame suurt osa neist eksponeerida näitusel ja albumis,” ütles ta.

Fotoaktsiooni „Eesti minut” idee oli ühes ajahetkes 24. veebruaril kell 13.00 kuni kell 13.01 üles pildistada kodumaa nurgad ja kodumaalased. Kõik soovijad said osaleda, jäädvustades ümbritsevat tavapärast eluolu tehnikavidinatest maastikuvaaet või perekondliku pidulauani. Fotode autoriõigused jäävad tegijale, korraldajad lubavad fotosid projektiväliselt mitte kasutada. ●

26.02. Põltsamaa Kultuurikeskus / 05.03. Rapla Kultuurikeskus
10.03. Rakvere Teater / 11.03. Salme Kultuurikeskus / 14.03. Keila Kultuurikeskus
18.03. Kunda Klubi / 26.03. Tamsalu Kultuurimaja / 28.03. Aruküla Kultuurimaja
03.04. Võru Kultuurimaja / 07.04. Vanemuise Teater s/m / 24.04. Salme Kultuurikeskus
25.04. Kiviõli Rahvamaja / 27.04. Kuimetsa Rahvamaja / 29.04. Haapsalu Kultuurikeskus
Etenduste algus kl. 19.00

Ootamatu ettepanek

**HELGI SALLO
RAIVO TRASS
RAIVO METS
VELJO REINIK**

Richard Baer (USA)

LAVASTAJA:
EERO SPIIT

VANA BASKINI TEATER

Tallinna Linnaplaneerimise Amet

TEATAB

Teade detailplaneeringutest Tallinnas:

Tallinna Linnavalitsus otsustas 20. veebruari 2013 istungil:
1. korraldusega nr 209 –k:

algatada Katusepapi tn 14, 16, 16a ja 16b kinnistute detailplaneeringu koostamine. Planeeritava maa-ala suurus on 0,48 ha. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistute liitmine üheks ärimaa krundiks ja ehitusõiguse määramine kuni nelja maapealse ning kahe maa-aluse korrusega ärihoone ehitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu ülesanne üldiste maakasutustingimuste määramine ja heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendamine.

1.1 Mitte algatada Katusepapi tn 14, 16, 16a ja 16b kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine detailplaneeringu koostamisel ei ole eelhinnangu põhjal vajalik järgmistel põhjustel:

1.1.1 detailplaneeringus ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, sh näiteks keskkonda saastavat tootmistegevust, ulatusliku elamupiirkonna rajamist ega muud olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastatust ning olulist jäätmetekke ja müratasemete suurenemist; 1.1.2 lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta tootmishoonete asemele 4-korruselise ärihoone rajamine ning nõuetekohane kasutamine antud asukohas olulist keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on ehitusaegsed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga ning avariiolukordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel arvestatakse detailplaneeringu ja ehitusprojekti tingimusi ning õigusaktide nõudeid;

1.1.3 planeeringus kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringualal ja piirkonnas on juba kujunenud inimtegevusest mõjutatud ja hoonestatud linnakeskkond, ning planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale;

1.1.4 Lasnamäe linnaosas Katusepapi tänava äärsel keskuse alal asuval planeeringualal ega lähipiirkonnas ei paikne kaitsavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt ja ökoloogiliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringus kavandatav tegevus võib mõjutada;

1.1.5 detailplaneeringu elluviimine ei avalda olulist mõju kõrghaljastusele, sest planeeringu ei likvideerita väärtuslikku kõrghaljastust. Likvideeritav III väärtusklassi hinnatud arukask kompenseeritakse asendusistutusega vastavalt Tallinna Linnavolikogu 19. mai 2011 määrusele nr 17 „Puu raieks ja hooldusloikuseks loa andmise tingimused ja kord“ tingimustele. Alale nähakse ette rajada uut kõrghaljastust haljastusprojekti alusel;

1.1.6 detailplaneeringus kavandatava tegevusega ei kahjustata inimese tervist, heaolu, vara ega kultuuripärandit. Detailplaneeringu koostamise käigus tehakse radooniuuring ning keskkonnaseisundi ülevaatu, mille tulemustega arvestatakse detailplaneeringu ning ehitusprojekti koostamisel;

1.1.7 planeeringuala keskkonnaseisundi hinnanguga selgitatakse võimaliku jääkreostuse olemasolu ja ulatus ning vajadusel eemaldatakse ja käideldakse ülenormatiivselt reostunud pinnas ja pinnasevesi enne ehitustööde algust; saneerimistöödega välistatakse negatiivsed mõjud pinnasele ja põhjaveele. Planeeritava hoone keldriparklast kogutav vesi puhastatakse enne kanalisatsioonivõrku juhtimist lokaalpuhastis. Lisaks tehakse hüdrogeoloogiline uuring, et selgitada hoone vundamendisüveni rajamisel tekkiva põhjavee alanduslehti ulatus ning selle mõju naabruses asuvatele ehitistele;

1.1.8 kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, valgusreostust tekib välis- ja sisevalgustusest. Vibratsiooni võib esineda hoone ehitamisel, samuti on tavapärasest suuremas koguses jäätmetekke seotud peamiselt lammutus- ja ehitustöödega, mille käigus tekkivad jäätmed käideldakse vastavalt nõuetele;

1.1.9 detailplaneeringus kavandatav tegevus on kooskõlas Lasnamäe elamualade üldplaneeringu maakasutuse juhtots- tarbega.

1.2 Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tallinna Linnaplaneerimise Amet (aadress Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn), detailplaneeringu koostaja on RAAM Arhitektid OÜ (aadress Pärnu mnt 10/Väike-Karja 12, 10148 Tallinn) ning detailplaneeringu kehtestab Tallinna Linnavalitsus..

1.3 Lasnamäe Linnaosa Valitsusel korraldada detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eeskislahenduse tutvustamiseks välja- panek ja avalik arutelu.

1.4 Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tallinna Keskkonnaametis, Harju tn 13, esmaspäeviti kella 14.00 kuni 18.00 ja neljapäeviti kella 9.00 kuni 12.00 ning Tallinna õigusaktide registris aadressil https://oigusaktid.tallinn.ee/.

2. korraldusega nr 210 –k:

algatada Kuklase tn 16 ja 18 kinnistute detailplaneeringu koostamine Planeeritava maa-ala suurus on 0,61 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on liita Kuklase tn 16 ja Kuklase tn 18 kinnistud ning määrata ehitusõigus kas kahe kuni 8 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega äriruumidega korterelamu või kahe kuni 8 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega ärihoone ehitamiseks. Lisaks antakse planeeringus heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsuteede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendus.

2.1 Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tallinna Linnaplaneerimise Amet (aadress Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn), koostaja on Guru Projekt OÜ (aadress Kaarli pst 9-2, 10119 Tallinn) ja detailplaneeringu kehtestab Tallinna Linnavalitsus (aadress Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn).

2.2 Mitte algatada Kuklase tn 16 ja 18 kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist:

2.2.1 detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevust, sh näiteks tootmist, ulatusliku elamurajooni rajamist ega muud tegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi või looduslike alade kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmetekke või mürataseme suurenemist; 2.2.2 lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta üksikelamu ja parkimisplosi asemele kahe kuni 8-korruselise äriruumidega korterelamu või kahe kuni 8-korruselise ärihoone rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on ehitusaegsed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga ning avariiolukordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel arvestatakse detailplaneeringu ja ehitusprojekti tingimusi ning õigusaktide nõudeid;

2.2.3 planeeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringualal ja piirkonnas on juba kujunenud inimtegevuse poolt oluliselt mõjutatud hoonestatud linnakeskkond ning planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale;

2.2.4 Mustamäe linnaosas Anton Hansen Tammsaare tee läheduses arengualal asuval planeeringualal ei paikne kaitsavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt ja ökoloogiliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada;

2.2.5 detailplaneeringu elluviimisega ei avaldata olulist mõju kõrghaljastusele, kui hoonestusala valitakse väärtuslikust kõrghaljastusest vabale alale ning tagatakse I ja II ning võimalusel III väärtusklassi kõrghaljastuse säilimine. Likvideeritav haljastus kompenseeritakse asendusistutustega vastavalt Tallinna Linnavolikogu 19. mai 2011 määruse nr 17 „Puu raieks ja hooldusloikuseks loa andmise tingimused ja kord“ tingimustele. Alale on ette nähtud uushaljastus;

2.2.6 detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeringulahenduses tuleb arvestada, et planeeringuala paikneb kõrge müratasemega magistraali ääres ning planeeringu koostamisel tuleb selgitada müra modelleerimisel liiklusest tulenevad müratasemed ja esitada vajadusel müraleevendusmeetmed. Müra negatiivne mõju inimestele on väiksem, kui planeeringualale kavandatakse korterelamute asemel ärihooned. Detailplaneeringu käigus viiakse läbi radooniuuring ning esitatakse meetmed radooniohutu hoone projekteerimiseks.

Planeeringulahendusega tuleb tagada kõrvalolevates elamutes ja kavandatavates hoonetes piisav insolatsioon; 2.2.7 detailplaneeringu alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning alal ei ole varem toimunud tootmist ega muud keskkonnoahtlikku tegevust. Seetõttu ei ole eeldada ka olulist pinnase või vee reostust, mis seaks piirangud edasisele ehitustegevusele. Planeeringu elluviimisel lähtuda keskkonnasäästlikest sademevee käitlemise lahendustest;

2.2.8 detailplaneeringuga kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, valgusreostust tekib valgustusest ja sõidukite tuledest, vibratsiooni võib esineda hoone ehitamisel. Samuti on tavapärasest suuremas koguses jäätmetekke seotud peamiselt ehitustöödega, mille käigus jäätmed käideldakse vastavalt nõuetele;

2.2.9 detailplaneering on kooskõlas Mustamäe linnaosa üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbega.

2.3 Mustamäe Linnaosa Valitsusel korraldada detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eeskislahenduse tutvustamiseks välja- panek ning avalik arutelu.

2.4 Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tallinna Keskkonnaametis, Harju tn 13, esmaspäeviti kell 14-18 ja neljapäeviti kell 9-12 ning Tallinna õigusaktide registris aadressil https://oigusaktid.tallinn.ee/.

3. korraldusega nr 211 –k:

algatada Tatari tn 51a, Tatari tn 53, Vana-Lõuna tn 4, Vineeri tn 2, Vineeri tn 4, Vineeri tn 6, Vineeri tn 8, Pärnu mnt 69, Pär-

nu mnt 69a ja Pärnu mnt 69b kinnistute detailplaneeringu koostamine. Planeeritava maa-ala suurus on 4,82 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on moodustada Tatari tn 51a, Tatari tn 53, Vana Lõuna tn 4, Vineeri tn 2, Vineeri tn 4, Vineeri tn 6, Vineeri tn 8, Pärnu mnt 69, Pärnu mnt 69a ja Pärnu mnt 69b kinnistute ümberkruntimise teel kolmteist ärimaa, neli transpordimaa, üks sotsiaalmaa (üldkasutatav maa), üks 30% ärimaa ja 70% elamumaa ning üks 20% ärimaa ja 80% elamumaa maakasutuse sihtotstarbega krunt ning määrata ehitusõigus moodustatavatele kruntidele kokku kuni neljateistkümne omavahel plokistatud kuni 12 maapealse ja 2 maa aluse korrusega äriruumidega korterelamu, kahe kuni 4 maapealse ja 2 maa-aluse korrusega ärihoone ehitamiseks, ning planeeritava alal asuvate hoonete sh ehitismälestiste A/s A. M. Luther Vineeri- ja Mööblivabriku tööstushoonete, katlamaja, elektrijaama, ja veetorni ümberehitamiseks ärihooneteks ja kruntide kasutamise tingimused.

3.1 Detailplaneeringus tehakse ettepanek muuta Tallinna Linnavolikogu 11. jaanuari 2001 määrusega nr 3 kehtestatud „Tallinna üldplaneeringus“ määratud maakasutuse juhtotstarve ettevõtluse segahoonestusala detailplaneeritava ala ulatuses keskkonna segahoonestusala

3.2 Tunnistada kehtetaks Tallinna Linnavalitsuse 3. Septembri 2003 korraldus nr 1960-k „Pärnu mnt ning Vineeri, Vana-Lõuna ja Tatari tn vahelise kvartali detailplaneeringu koostamise algatamine“.

3.3 Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Tallinna Linnaplaneerimise Amet (aadress Vabaduse väljak 7, 15198 Tallinn), koostaja on K-Projekt Aktsiaselts (aadress Ahtri 6a, 10151 Tallinn) ning detailplaneeringu kehtestab Tallinna Linnavolikogu (aadress Vana-Viru tn 12, 15080 Tallinn).

3.4 Mitte algatada Tatari tn 51a, Tatari tn 53, Vana-Lõuna tn 4, Vineeri tn 2, Vineeri tn 4, Vineeri tn 6, Vineeri tn 8, Pärnu mnt 69, Pärnu mnt 69a ja Pärnu mnt 69b kinnistute detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilist hindamist. Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine detailplaneeringu koostamisel ei ole eelhinnangu põhjal vajalik järgmistel põhjustel:

3.4.1 detailplaneeringus ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, sh näiteks tootmistegevust ega muud olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustumist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmetekke ja müratasemete suurenemist; 3.4.2 lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta endisele tööstus- alale äri- ja elamukvartali rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on ehitusaegsed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga ning avariiolukordade esinemise tõenäosus on väike, kui detailplaneeringu elluviimisel arvestatakse detailplaneeringu ja ehitusprojekti tingimusi ning õigusaktide nõudeid;

3.4.3 planeeringus kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringualal ja piirkonnas on kujunenud juba inimtegevuse poolt oluliselt mõjutatud ja tihedustusalas paiknev linnalik hoonestatud keskkond ning planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist mõju looduskeskkonnale;

3.4.4 keskklinnas Pärnu mnt, Tatari tn, Vana-Lõuna tn ja Vineeri tn vahelises kvartalis paikneval ettevõtluse segahoonestusala asuval planeeringualal ega lähiümbruses ei paikne kaitsavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt ja ökoloogiliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada;

3.4.5 planeeringus kavandatav tegevus ei kahjusta kultuuripärandit kui arvestatakse alal kehtivate piirangutega. Planeeringualal paiknevad endise A. M. Luther Vineeri- ja Mööblivabriku tööstushoone, millest enamuse on kultuurimälestisena kaitse all. Ajalooliselt ja arhitektuuriliselt väga väärtuslikud hooned säilitatakse senisel kujul ilma juurdeehituse, säilitatakse ka teiste hoonete väärtuslikumad paekivist osad ning nende planeerimisel arvestatakse muinsuskaitse eritingimustega. Ala kontaktvööndisse väljaspool planeeringuala jääb 10 kultuurimälestist, kuid neist ühegi kaitsevöönd ei ulatu planeeringualani. Tallinna vanalinna muinsuskaitseala vaatekoridori hooned ei kavandata. Vaatesektor vabriku veetornile jääb alles.

3.4.6 detailplaneeringu elluviimisega ei avaldata olulist mõju kõrghaljastusele, sest detailplaneeringus ei ole ette nähtud likvideerida väärtuslikku kõrghaljastust. Olemasolev valdavalt väheväärtuslik likvideeritav haljastus kompenseeritakse asendusistutusega vastavalt Tallinna Linnavolikogu 19. mai 2011 määruse nr 17 „Puu raieks ja hooldusloikuseks loa andmise tingimused ja kord“ tingimustele. Planeeringualal säilitatakse olemasolev väike haljasala, mis kujundatakse kvartali keskel pargialaks. Uushaljastus rajatakse haljastusprojekti alusel;

3.4.7 detailplaneeringus kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu ega vara. Kuna planeeringuala paikneb kõrge müratasemega piirkonnas, tuleb planeeringu koostamisel selgitada müra modelleerimisel auto- ja trammiliiklusest tulenevad müratasemed ning esitada vajadusel müraleevendusmeetmed. Detailplaneeringu käigus viiakse läbi radooni-

uuring ja vajadusel arvestatakse radooniohutu hoone projekteerimisnõuetega;

3.4.8 detailplaneeringus antakse hüdrogeoloogiline ekspert- hinnang vundamendikaevistest väljapumbatava vee koguste ja pumpamisest tingitud põhjaveekihi alanduslehti sügavuse ja ulatuse kohta, kirjeldatakse põhjavee alandusest tingitud võimalikke mõjusid naaberhoonetele ning meetmeid hoonete püsivuse ja kõrghaljastuse kasvutingimuste tagamiseks. Samuti esitatakse detailplaneeringus keskkonnanälevaade arvestades alal varem toimunud tegevust ning hinnatakse reostuuringute tegemise vajadust;

3.4.9 tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Vibratsioon võib esineda hoonete ehitamisel, samuti on tavapärasest suuremas koguses jäätmetekke seotud peamiselt ehitustöödega;

3.4.10 Tallinna üldplaneeringu maakasutuse juhtotstarbe muutmine ettevõtluse segahoonestusala detailplaneeritava maa- ala ulatuses keskklinna segahoonestusala ei põhjusta olulist linnaruumilist mõju, sest alal ei toimu enam tootmistegevust ning arvestades piirkonna eeldusi, on planeeringuala sobilikum äri- ja eluhoonetele.

3.5 Tallinna Keskklinna Valitsusel korraldada detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eeskislahenduse tutvustamiseks välja- panek ja avalik arutelu.

3.6 Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Tallinna Keskkonnaametis, Harju tn 13, esmaspäeviti kella 14-18 ja neljapäeviti kella 9-12 ning Tallinna õigusaktide registris aadressil https://oigusaktid.tallinn.ee/.

4. korraldusega nr 212 –k:

algatada Vabaduse pst 154 kinnistu detailplaneeringu koostamine. Detailplaneeringu eesmärk on Vabaduse pst 154 kinnistu jagamine ning ehitusõiguse määramine olemasoleva üksik- elamu rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks, kuni 2 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega üksikelamu püstitamiseks ning kahe abihoone ehitamiseks. Lisaks on detailplaneeringu ülesanne üldiste maakasutustingimuste ning haljastuse, heakorra, juurdepääsuteede, parkimise, tehnovõrkudega varustamise põhimõtteline lahendamine. Planeeritava maa-ala suurus on 0,36 ha.

4.1 Nõmme Linnaosa Valitsusel korraldada detailplaneeringu lähteseisukohtade ja eeskislahenduse tutvustamiseks välja- panek ja avalik arutelu.

5. korraldusega nr 213 –k:

võtta vastu Pärnamäe tee 65 kinnistu detailplaneering, KOOTPLAAN OÜ töö nr H-155-11, millega on kavandatud Piri- ta linnaosas 0,54 ha suurusel maa-alal asuva Pärnamäe tee 65 kinnistu jagamine kaheks elamumaa sihtotstarbega krundiks ning moodustatavatele kruntidele ehitusõiguse määramine kokku kahe kuni 2 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega üksikelamu ning kokku kolme abihoone ehitamiseks.

5.1 Tallinna Linnaplaneerimise Ametil ja Piritä Linnaosa Valitsusel korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek.

5.2 Detailplaneeringu algatati Tallinna Linnavalitsuse 11. jaanuari 2012 korraldusega nr 16-k “Pärnamäe tee 65 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine Piritä linnaosas”.

6. korraldusega nr 214 –k:

kehtestada Spordi tn 3a krundi detailplaneering. Detailplaneering algatati Tallinna Linnavalitsuse 21. detsembri 2011 korraldusega nr 1993-k “Spordi tn 3a krundi detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine Kristiine linnaosas”.

Tallinna Linnavolikogu otsustas 21. veebruari 2013 istungil:
1. otsusega nr 18:
kehtestada Merivälja tee 33 kinnistu detailplaneering. Detailplaneering algatati Tallinna Linnavalitsuse 22. juuni 2010 korraldusega nr 1077k “Merivälja tee 33 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine”.

2. otsusega nr 19:

kehtestada Niine tn 15 kinnistu detailplaneering. Detailplaneering algatati Tallinna Linnavalitsuse 9. juuni 2010 korraldusega nr 949k “Niine tn 15 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine Põhja-Tallinnas, keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine ja Tallinna Linnavalitsuse 27. detsembri 2000 korralduse nr 5111-k „Detailplaneeringute algatamine“ p 1.6 kehtetuks tunnistamine”.

3. otsusega nr 20:

kehtestada Olevi põik 3 ja 3a kinnistute detailplaneering. Detailplaneering algatati Tallinna Linnavalitsuse 8. veebruari 2012 korraldusega nr 198k „Olevi põik 3 ja 3a kinnistute detailplaneeringu koostamise algatamine Nõmme linnaosas”.

Detailplaneeringutega saab tutvuda Tallinna planeeringute registris http://tpr.tallinn.ee/tpr/

Põhja-Tallinna Valitsus

Tallinna Linnavolikogu 29. mai 2003 määrusega nr 34 kinnitatud „Linnavara kasutusse andmise korra” kohaselt välja avaliku kirjaliku enampakkumise alljärgnevatel aadressidel:

Paljassaare tee 40 hooned (pos 11 üldpind 796,8 m²; pos 43 üldpind 174,1 m²; pos 45 üldpind 274,7 m²) ja Paljassaare tee 85 hooned (pos 1 üldpind 350,8 m² ja pos 3 üldpind 145,8 m²).

Pakkumiste esitamise tähtaeg on **25. märts 2013 kell 16.00.**

Pakkumise tingimustega saab tutvuda Tallinna linna ja Põhja-Tallinna Valitsuse veebilehel.

KUULUTAB

Põhja-Tallinna Valitsus

Tallinna Linnavolikogu 29. mai 2003 määrusega nr 34 kinnitatud „Linnavara kasutusse andmise korra” kohaselt välja avaliku kirjaliku enampakkumise alljärgnevatel aadressidel:

Taime tn 26 asuv garaažboks üldpinnaga 17,3 m²; Randal tn 13 hoone esimese korruse äriruumid M4 üldpinnaga 141,6 m²; Niine tn 2 hoone keldrikorruse äriruumid üldpinnaga 256,75 m².

Paljassaare tee 31 garaaž üldpinnaga 685,4 m²; Erika tn 5a hoone eaimese korruse äriruum M94 üldpinnaga 192,8 m²;

Pakkumiste esitamise tähtaeg on **25. märts 2013 kell 16.00.**

Pakkumise tingimustega saab tutvuda Tallinna linna ja Põhja-Tallinna Valitsuse veebilehel.

KUULUTAB

MAAVÄRIN JAAPANIS

Jaapani keskosas toimus eile pärastlõunal 5,7-magnituudine maavärin ning 11 minutit hiljem järgnes 4,6-magnituudine maavärin, teatas USA geoloogiateenistus. **ERR**

PAAVSTIL ÜKS VALIJA VÄHEM

Suurbritannia kõrgeim katoliku vaimulik, kardinal Keith O'Brien astus Šoti katoliku kiriku juhi kohalt tagasi, sest teda süüdistatakse sündsusetus käitumises 1980. aastatel. Kardinal kinnitas,

et ei võta osa järgmise paavsti valimisest. Kolm praegust ja üks endine preester kaebasid paavsti esindajale veebruaris, et kardinal käitus 1980. aastatel nendega ebasobivalt. **Delfi**

HOBUSELIHASKANDAAL JÕUDIS LÄTTI

Läti toidu- ja veterinaarteenistusel on kahtlusi hobuseliha pettuse kohta ka Lätis, teatas teenistuse juht Māris Balodis. Tema sõnul uuritakse praegu loomaliha valmistatud liha tooteid

ning tulemustest teatatakse hiljem. Tšehhi võimud teatasid aga eile, et avastas sea- ja loomaliha asemel hobuseliha lihapallides, mille oli riiki toonud Rootsi mööbliket IKEA. **Delfi**

Itaalia pöördus valimiste järel vasakule ja protestipopulismi

Nelja aasta eest tekkinud Beppe Grillo liikumine võttis 24 protsenti hääli ja sai kolmanda tulemuse.

Kaivo Kopli

kaivo.kopli@ep.ee

„Mingu, kuidas läheb, võitku kes tahes, neid valimisi jäädakse ikka mäletama Beppe Grillo valimistena,” nentis ajalehe Corriere della Sera kolumnist Beppe Severgnini pühapäevast eilseni kestnud valimiste kohta. „Grillo ajab parteidele hirmu nahka,” tõdes see Itaalia suurim ajaleht esiküljepealkirjas.

Endise koomiku, 64-aastase Grillo juhitud Viie Tähe Liikumine on kõige tugevam protestipartei, mida Itaalias nähtud, raporteeris Roomast AP korrespondent. Grillo tugev valimistulemus võib takistada peavooluparteidel valitsusliitu loomast ja tuua kaasa poliitilise halvatus perioodi.

„Grillot ei saa alahinnata. Ta on väga tähtis,” manitses üks Itaalia respekteeritud arvamusküsitlajaid Renato Mannheimer. „Ta on enam kui protest. Grillos väljendub pettumus poliitikute klassis. Tema järgijad ei ole poliitika-vastased. Enamik on poliitika-kast huvitatud, aga poliitikut ajavad neid iiveldama.”

Vaatlejad on raskustes küsimusega, kuidas hakkavad Grillo liikumise esindajad parlamendis käituma. Paljudel

Oma protestiliikumise suuruselt kolmanda hääletsaagi kogunud Beppe Grillo pärast valimisi.

Foto: AFP/Scanpix

Teadmata on, kuidas hakkavad Grillo partei esindajad parlamendis käituma.

neist pole mingit poliitilist kogemust – mis nende toetajate meelest muidugi ongi eelis – ja Grillo pole ilmutanud soovi n-ö vanade parteidega koostööd teha. Ise ta parlamenti ei kandideerinud, sest

on süüdi mõistetud tahtmata tapmises. Ta juhtis 1981. aastal autot, mis sõitis mägi teelt välja ja milles hukkusid tema tuttav mees ja naine ning nende poeg.

„Minu üleskutse on, et andke alla! Itaalia rahvas on teid ümber piiranud. Andke alla ja ma luban, et me ei tee teile viga. Me oleme leebed ja hoolivad, nii nagu vaimselt haigete inimestega,” karjus Grillo poliitikut silmas pidades paljudel kampaaniamiitin-

Monti tulemus loodetust kehvem

Esialgsel andmetel sai endise kommunisti Pier Luigi Bersani juhitud vasaktsentristlik Demokraatlik Partei koos liitlase, vasakpoolse erakonnaga SEL Itaalia parlamendivalimistel 32% hääli.

Parentsentristlik Silvio Berlusconi juhitud Vabaduserahva Partei (PdL) koos liitlase, parempoolse Põhjaliigaga sai 30%

hääli. Vasakpoolsetele ja parempoolsetele antud hääled vastasid eelmisele küsitlusele.

Tsentristid eesotsas senise peaministri Mario Montiga pälvisid aga ennustatust vähe- ma ehk 9 % heakskiitu. Liitu kuuluvad Monti enda ühendus, kristlikud demokraadid ja parentsentristlik erakond Itaalia Tulevik ja Vabadus.

Eesti Panga bilansis on hädalisriikide võlgu enam kui poole miljardi eest

Euroopa Keskpank tegi lõpuks avalikuks, kui palju ja milliste riikide võlga kriisi ajal osteti.

Raimo Poom

raimo.poom@ep.ee

Kui euroala riike hakkas kimbutama finantskriisist tingitud võlakriis ning rahaturud teatud riikide võlakirjad rämpsuks lugesid, asus Euroopa Keskpank (EKP) mõne aasta eest tuld kustutama.

Üheks esimeseks meetodiks, mis käsile võeti, oli hätta satunud euroala riikide võlakirjade turult kokku ostmine. Selleks asutati spetsiaalne mehhanism, millele anti nimeks väärtipaberituruprogramm ehk SMP (ingl *securities markets programme*).

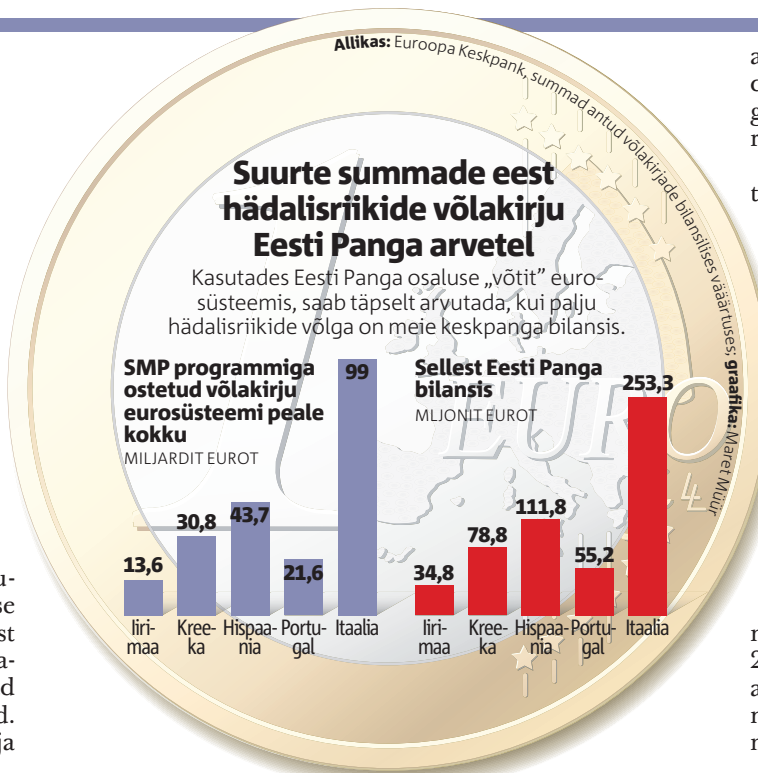
Kuid Frankfurdis võeti kogu asjas väga salastatud positsioon ja avalik oli ainult SMP fondi üldsuurus.

Möödunud neljapäeval võttis EKP nõukogu vastu otsuse, et SMP programmi sisu tehak-

se nüüd avalikuks. See- ga saab igaüks vaadata, kui palju on selles rohkem kui 200 miljardi euro väärtusega portfellis Kreeka, Itaalia, Hispaania, Portugali ja Iirimaa võlakirju.

Eestil suurel huvid Itaalias

Aga nagu teada, ei vastu- ta EKP terve euroala tervise huvides tehtud tehingute eest üksnes Frankfurt, vaid vastavalt oma osalusele vastutavad ka kõikide riikide keskpangad. Seega on nüüd võimalik välja

arvutada, kui suurte summa- de eest seisab meie keskpanga arvetel nimetatud hädalisriikide võlakirju (vt graafik).

Need summad pole Eesti rahalisi võimalusi arvestades sugugi mitte väikesed – näiteks Itaalia võlakirju on Eesti Pangal rohkem kui 250 miljoni euro eest. See seob sealsed valimistulemused Eesti jaoks konkreetse hinnaga.

Siiski on selle asja juures ka häid uudiseid. Euro-ala olukord on mõnda aega näidanud paranemismärke ja EKP sulges SMP programmi juba möödunud sügisel.

Peale selle avalikustas EKP möödunud nädalal ka oma 2012. aasta majandusaasta auditeeritud aruande, millest nähtub, et SMP-st teeniti üle miljardi euro intressitulud. ●

SUUKORVITA KOERAD

Kui Narva linnavolikogu kiidab heaks uue kasside ja koerte pidamise eeskirja, saab sellest pretsedent. Sest see eeskiri, mis peaks rangelt sätestama, kuidas tuleb pidada linnas oma lemmikuid, lubab koeri jalutada ilma rihma ja suukorvita, kui peremees selles ohtu ei näe.

PÕHJARANNIK

TULU JAGAMINE PINDALAPÕHISEKS

Arvan, et meie isamaa ühtlaseks arenguks ei peaks riik maksutulu omavalitsustele jagama mitte elanike, vaid ruutkilomeetri põhise. Siis osaleksid ka tõmbekeskustes elavad inimesed suvituskohtade ja maaelu arengus ning neil oleks täielik õigus tarbida saadud hüvesid.

RANDLANE NIMRAT KÜTT (VIRUMAA TEATAJA)

OLUPOLIITIKA JA VISIOONIPOLIITIKA

Ühiskondade elus on perioode, kus olupoliitika on tegelikult mõistlik valik, sest visionääride tuhinna ja hoo, tormi ja tungiga pole võimalik aastakümnete kaupa kaasa joosta. Kuid ükskõik milliste kriisidega silmitsi sattudes jääb alahoidlik olupoliitika hätta.

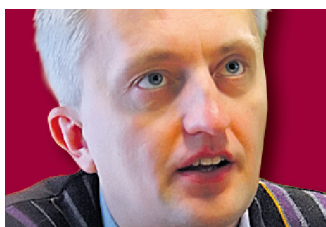
KIRJANIK AIDI VALLIK (LÄÄNLANE)

SUUREMAPALGALISTE kaks valikut - leppida elukalliduse tõusuga teenuste kallinemise tõttu või nõustuda suurema maksukoormusega

Indrek Neivelt: jagame väljarände pidurdamiseks maksukoorma ümber

Intervjuu

Villu Zirnask
arvamustoimetaja

Madalapalgaliste elustandardit tuleb parandada, muidu jookseme ummikusse, ütleb pankur ja ettevõtja Indrek Neivelt.

●●Kujutlegem alustuseks, et oled paarkümmend aastat noorem, värske ülikoolilõpetaja aastal 2013. Mida oma eluga ette võtaksid?

Tahaks mõnda ägedasse firmasse tööle saada. Ise ettevõtjaks ma värske ülikoolilõpetajana ei hakkaks. Üksikud õnnestuvad ettevõtjana kohe, targem on enne teistes ettevõtetes õppida. Hakkaks selles ägedas ettevõttes madalalt pihta – peaasi, et on töö, mis silmad särama paneb.

●●Eestis või välismaal?

Küll Eestis leidub ka sobivaid ettevõtteid. Peamine, et endale meeldib. Ja teiseks, et on korralik seltskond. Kui satud sellisesse kõverasse organisatsiooni, siis see jätab kogu eluks mingi jälje. Noor inimene on ju veel välja kujunemata.

●●Hiljutine Eesti Päevalehe tellitud uuring näitas, et üle kolmandiku eestlasi on viimase poole aasta jooksul mõelnud väljarändamisele. Mis seda meeleolu sinu arvates kütab – puhtalt rahalised kaalutlused või on ka usk ja lootus ära kadunud?

Eks selle taga ole palju asju, ka materiaalseid, aga pigem on probleem ikkagi usu kadumine. Ega paarkümmend aastat tagasi ju siin paremini keegi ei elanud. Ma arvan, et väga vähe on inimesi, kes ütleksid, et nad 15 aastat või 10 aastat tagasi elasid materiaalses mõttes paremini kui praegu.

Ootuste juhtimine on Eestis viltu läinud. Näiteks börsifirma puhul on väga oluline ootuste juhtida, et käärid investorite ootuste ja tegelike tulemuste vahel ei läheks liiga suureks.

Riigi puhul on sama lugu ja kui meil siin vahepeal suuri lubadusi jagati – 15 aastaga teadagi kuhu –, siis see küttis ootused tohutult üles.

Vaatasin just mõni aeg tagasi Eurostatist – 2006. aastal oli Eesti SKT 66% Euroopa Liidu keskmisest ja 2011. aastal 67%. Vahepeal köeti ootused üles, aga tegelikkuses olime viis-kuus aastat ühe koha peal püsinud ning tundub, et hinnad on läinud kallimaks ja elu kehvemaks. Tekkisid suured käärid ootuste ja tegelikkuse vahel. Oleks võinud pigem näiteks rääkida, et eesmärk on saavutada kümne aastaga kolmveerand Soome tasemest. Täiesti mõistlik eesmärk ja võib-olla isegi saavutatav, kui kõvasti tööd teha.

●●Siis ei oleks meeleolu nii must?

Ma arvan, et ei oleks. Kui sa 60-aastasele või 55-aastasele räägid, et eesmärk on kümne aastaga kolmveerand Soome taset, siis võib-olla mõni toriseks, et mu elu on liiga lühike, et seda ära oodata. Aga 25–30-aastasele oleks see minu arust tore eesmärk.

Ulmeline eesmärk, mille poole liikumiseks mitte midagi ei toimu, ja mõistlik eesmärk, milleni jõudmiseks on tegevusplaan tehtud – need on väga erinevad olud.

●●Mida teha, et džinn pudelisse tagasi saada?

Meedias on olnud väga palju Nokia leidmise tüüpi juttu. Et lesime diivanil, keegi teine otsib sel ajal Nokiat ja kui leiab, siis läheb kõigil elu heaks. Tegelikult on vaja kõigil iga päev õppida ja tööd teha.

Teine asi, muudkui räägitakse, et allhange on paha. Mina küsin vastu, et milleks on sul oma brändi vaja – oled sa kindel, et saad siis parema marginaaliga müüa kui allhanger? Kaubamärke on jäänud maailmas vähemaks. Tihti on see lootus ebarealistlik, et teeme oma brändi ja hakkame hästi teenima. Saksamaal näiteks unistab iga insener, et saaks midagi autotööstusele müüa. Bränd ei ole siin tähtis.

Kui valitsuse tegemistest rääkida, siis seal on viimasel valitsemisperioodil on paljusk toimunud probleemide eitamine. Probleemi puhul on kõigepealt vaja tunnustada, et midagi on valesti, ja seejärel saab

Kolm mõtet

Olen sotsiaalmaksu lae poolt, aga sellesama laeni tuleks maksustada ka dividendid.

Ootuste juhtimine on Eestis viltu läinud. Käärid ootuste ja tegelikkuse vahel on suured.

Räägiks parem, et eesmärk on saavutada kümne aastaga kolmveerand Soome tasemest.

hakata seda muutma. Meil ei ole veel õieti jõutud probleemide tunnustamise faasi. Rahva äraminek on väga suur probleem. Ära lähevad just madalapalgalised, mitte niivõrd kõrgepalgalised.

Kui meil majandus ei kasva kiiresti, siis tähendab see, et meil ei ole seda varianti, et kõik saavad kiiresti rikkamaks ja probleem laheneb. Jääb üle kaks stsenaariumi. Esimene: kui inimesed lähevad ära, siis see teenus, mida nad siin osutasid, läheb Eestis kallimaks ja siiajäänute, aga eeskätt kõrgepalgaliste elukallidus tõuseb. Teine variant oleks, et need, kellel on rohkem raha, maksavad rohkem makse ja seeläbi langeb nende elatustase. Siis ei läheks siit nii palju inimesi ära ja kohalike teenuste hinnad ei tõuseks nii palju.

Elatustase langeb paremini teenivate inimestel mõlemal juhul. Ühel juhul jääks siia rohkem inimesi elama ja see oleks kokkuvõttes kasulik kõigile. Võib-olla teeks nii, et tõstaks suuremapalgaliste ja ettevõtete makse ning vähendaks madalapalgalistel maksukoormust. Kogu maksukoormus jääks samaks.

●●Selle peale ütlevad paljud, et makse ei saa tõsta, sest ettevõtteid ei saa siis rahvusvahelises konkurentsias enam hakkama. Küll saavad. Kogu maksukoormus ei tõuseks. Küsimus on selles, missuguseid makse rohkem koguda ja missuguseid vähem. Liigutaks maksukoormust tööjõult kapitali poole. Võimalusi on palju: tõsta maksuvaba miinimumi või kehtestada esmatarbekaupadele madalam käibemaks. Ja samal ajal tõsta tulumaksu ja panna maamaks. Tunnistagem, maamaksu kaotamine ei olnud mõistlik.

●●Aga sotsiaalmaksu lae idee, mida osa ettevõtjaid propageerib?

Ma olen selle poolt, aga samal ajal arvan, et ka dividendid tuleks sotsiaalmaksuga maksustada sellesama laeni. Lae panemine ei oleks eelarvele suur koormus, eriti kui samal ajal laiendada sotsiaalmaksu baasi. Süsteem muutuks palju õiglasemaks.

●●Vaeasemate maksukoormus väheneks, neil ei oleks nii suurt tungi Eestist ära minna kui praegu, teenused ei kallineks nii kiiresti ja rikkamate elukallidus tõuseks aeglasemalt?

Just. Madalapalgaliste elustandardit tuleb parandada, muidu jookseme ummikusse.

Peaksime soomlastelt rohkem õppima, nad on siin põhjas hästi hakkama saanud. Ma olen veendunud, et kümnest otsusest üheksa teevad nad paremini kui meie, sest nende kogemused ja elutarkus on palju suuremad kui meil. ●

Rail Balticust ja ühendusest Peterburiga

President kutsus vabariigi aastapäeva kõnes kaasa mõtlema, kuidas elu paremaks muuta. Mul on ettepanek teha Rail Balticu asemel rongiühendus Peterburiga.

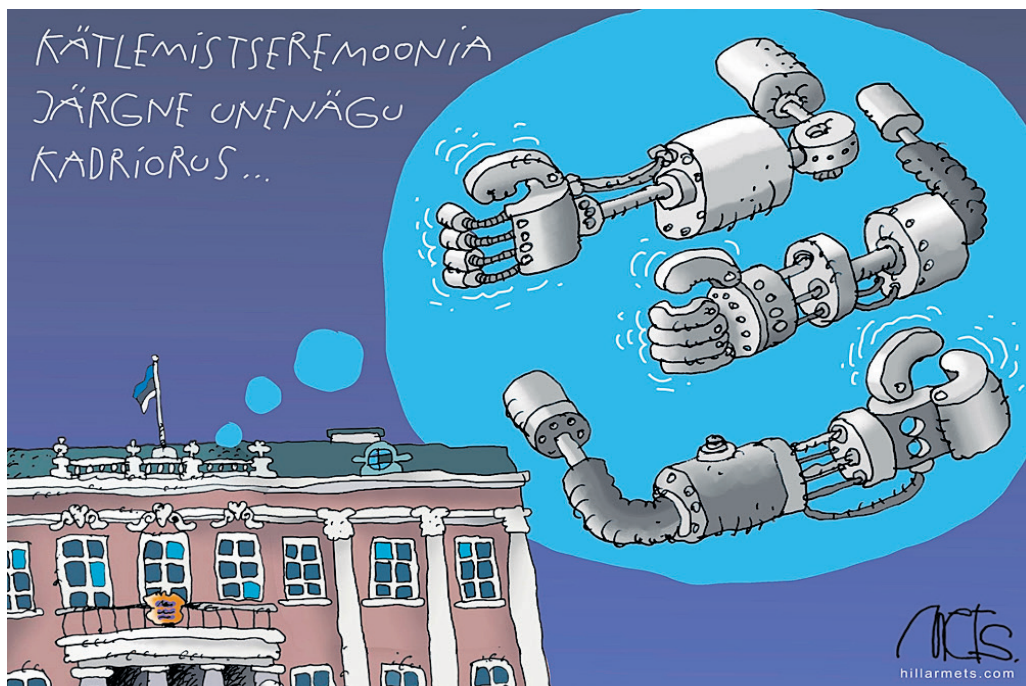
Oletame, et saame raudtee Berliini. Sinna sõidaks 18 tundi isegi Rail Balticut mööda. Kui palju berliinlasi – seal elab 3,5 miljonit inimest – on nõus siia sõitma, kui sõit kestab 18 tundi ja pilet maksab 300–400 eurot? Sama rahaga saab Berliinist enam-vähem igasse maailma nurka sõita.

Läheme nüüd Peterburgi – viis miljonit inimest – ja küsime seal inimestelt, kas nad 4 tunniga ja 70 euro eest tahaksid Tallinnasse sõita, kui on sama kvaliteediga rong, nagu sõidab Peterburi ja Helsingi vahel. Praegu saab Peterburi elanik nelja tunniga ja vähem kui saja euro eest sõita Moskvasse või Helsingisse. Kui veidi investeerida, siis saaks Tallinnasse ka. Vähemalt poolteist kuni kaks miljonit inimest käiks siin järgmise viie aastaga. Kui tuleb viisavabadus Euroopa Liiduga, siis veelgi rohkem. Soomlased valmistuvad viisavabaduseks. Meie mitte. Soomlastel käib tänapäevane kiirrong, aga meil käib Peterburi vahet vana susla – nii viletsaid ronge Venemaale enam palju ei olegi jäänud.

Aga meil läheb tohutu aur ikkagi sellele, et saada rongiühendus Berliiniga. Seda hakkaks kasutama kümme korda vähem inimesi kui rongiühendus Peterburiga. Rail Balticut tuleb ju ülal ka hakata pidama. Õeldakse, et peale reisijate hakatakse vedama ka kaupa – aga seda kaupa ei ole palju.

Üheski teises linnas peale Peterburi pole nii palju liikluskäike, mis näitavad Tallinna või Tallinna maanteele. Selline reklaam. Peterburi võimalus ei oota lõputult: need inimesed hakkavad vanaks jääma, kellel on kunagised meeldivad mälestused Eestist, kes kiidavad ka oma lastele Tallinna vanalinna ja tahaksid neile seda näidata. Indrek Neivelt

HILLAR METSA METSIK MAAILM

MUUTUMISEST

Mõnikord teisi kuulates tundub, et inimesed ei julge end defineerida, sest arvavad: praegu öeldu jääb minu- ga elu lõpuni. Mina võtan pigem seisukoha, et võin väga vabalt midagi öelda, sest see on vaid üks etapp minu arengus, kõik võib muutuda 180 kraadi ja miski ei ole ju kivisse raiutud. KOREOGRAAF HELENA KRINAL (SIRP)

TOETATE SÕNADE VÕI TEGUDEGA?

Eestimaise metsa ja maa ja kodumaise (põllu)majanduse jätkusuutlik- kuse ilusad sõnad kaalutakse kaubaleti ees seistes üles loetud sentide eest. Ei saa panna pahaks odavate toodete eelistamist, kõik me tahame saada võimalikult palju väärtust, tulu, kaupa või õnne võimalikult vähese pingutusega. Aga me tahame ka muid väärtusi – kodumaad, maitset – ja me peame valima. OLIVER KRUUDA (ÄRIPÄEV)

EI INTEGREERU

Türgi ja Maroko asemel saabub Belgia Flandria regiooni nüüd rohkem immigrante Poolast, Rumeeniast ja Bulgaariast. Kuna EL-i kodanike jaoks ei ole „integratsioonikursused” kohustuslikud, siis võtab neist osa aina vähem immigrante. BELGIA AJALEHT DE MORGEN

AUTOJAGAMINE suudaks katta vajaduse ka seal, kus ühistransport on hõre

Alternatiiv autoostule: auto jagamine

Hannes Luts

transpordiekspert

Viiimaste pealinna ühistranspordi-reformide taustal on ehk nii mõnelgi meist tekkinud küsimus, millised saaksid olla auto omamise alternatiivid.

Tallinna linnavalitsus otsustas oma poliitika elluviimisel eelistada jõulisi piiranguid, viidates seejuures võimalusele kasutada ühistransporti. Liikumisharjumused on aga visad muutuma, kui elanikele ei pakuta nende vajadustega kokkusobivat alternatiivi. Pelgalt sunnimeetmete rakendamine ei suuda palju parandada linna liiklusolukorda ega keskkonnaseisundit. Nii mõneski Lääne-Euroopa linnas on kogemus näidanud, et vaid piirangute tegemine pidurdub varem või hiljem avalikkuse vastuseisu tõttu.

Erinevate huvigruppide vas-

tandamine vaid süvendab trotsi. Nõnda on see ka Tallinnas, kus nii bussiradade joonimisele, elektritranspordi osakaalu vähendamisele kui ka uuele piletisüsteemile ülemineku- le ei eelnenud mingit avalikku diskussiooni. Linlastel polnud võimalustki neis küsimustes kaasa rääkida. Samas tuleb aga ausalt tunnistada, et paljud praegused ühistranspordi puudused ei olegi kõrvaldatavad.

Buss ei aita kõikjal

Tänapäeva inimesed on märksa liikuvamad kui veel paar aastakümnet tagasi. Elanikud teevad sageli juhusõite, mis ei lange kokku igapäevaste trajektooridega. Uute ühistranspordiliinide avamisega saaks need suunad ju iseenesest katta. Samal ajal on vähetõenäoline, et nõudlus niisuguse teenuse järele oleks eriti kõrge. Soovidele vastu tulles loodaks järjekordsed uued bussiliinid, mis madala nõudluse tõttu on majanduslikult mõeldavad ainult hõreda graafikuga. Kui paljud autokasutajad on aga sellise alternatiivi korral valmis bussi kasuks otsustama? Tulemusena saame suure hulga vähekasutatud ja ebaefektiivseid bussiliine. Täna näib, et auto omamine on sellistel suundadel liikumiseks ainuvõimalik lahendus.

Auto kasutamiseks ei pea seda enesele soetama, vaid see peab olema kättesaadav.

Keskmist eraautot kasutatakse ebaefektiivselt, sest ta seisab valdavalt kasutult.

Lääne-Euroopas on aga paljudes linnades pööratud tähelepanu uuele kontseptsioonile, milleks on *complete mobility* (täielik liikuvus). Selle kohaselt on liikuvus erinevate veoliikide sümbioos. Transpordiliike ei vaadelda enam kui konkurentte, vaid kui süsteemi, mis peaks tagama elanikele kõiki vajadusi katvad liikumisvõimalused seejuures ühiskonna jaoks madalaima kuluga. Kuigi kontseptsiooni põhirõhk on alternatiivsetel liikumisviisidel nagu jalgsikäik, rattasõit ning ühistransport, kuulub selle juurde ka auto. Oluline erinevus seisneb aga omandivormis. Auto kasutamiseks ei pea seda enesele soetama, vaid see peab vajadusel olema kättesaadav.

Ida tuumana peetakse sageli tähtsaks just vältida auto omandamist. Keskmine eraauto on paraku väga ebaefektiivselt kasutatud resurss, kuna valdava osa ajast seisab see kasutult. Vaadeldes näiteks ühe tavalise äärelinna peresõiduki küllap üsnagi tüüpilist päevaplaani: hommikul sõidetakse linna, viiakse lapsed kooli ning minnakse ise tööle. Kokku on auto teel umbes tund aega. Öhtul kulutatakse koju naasmiseks, võib-olla vahepeal kaupluse

juures peatudes, taas umbes tund aega. Seega seisab auto 24st tunnist 22 tundi, hõivates kaheksa tunni jooksul töökoha juures kallist linnaruumi.

Sellise tavalise liikumistrajektoori korral osutuks ühistranspordi kasutamine sageli mõistlikumaks. Mis saab aga siis, kui seesama perekond otsustab teha nädalavahetusel suuremaid sisseoste või korraldada väljasõidu maale? Niisugustel juhtudel on auto kasutamine tänases Tallinnas sageli ainus lahendus. Üha rohkemates Lääne-Euroopa linnades leidub aga sellele alternatiiv – *carsharing* (autojagamine). Tegemist on rendiautodega, mida saab lühikesteks perioodideks rentida arvukatest laenutuspunktidest üle linna. Kütuse ja muu vajaliku eest hoolitseb teenusepakkuja, kusjuures sageli piisab rentimiseks vaid ühest telefonikõnest. Selline lahendus tagab liikumisvabaduse autot omamata.

Pole vaja vastanduda

Ainult siis, kui linnas eksisteerib hästi toimiv ja kvaliteetne ühistranspordi baasvõrk, saab *carsharing* toimida efektiivse lahendusena. Vastasel juhul soodustame sümbioosi asemel taas kord hoopis konkurentsi.

Millised oleks aga sellise kontseptsiooni elluviimi-

se võimalused Tallinnas? Selleks on kõigepealt tarvis muutust linnavalitsuses suhtumises liikuvusse kui sellisesse. Senised otsused neis küsimustes ei lähtu transpordist kui süsteemist, vaid pigem lühiajalistest vajadustest järjekordsete valimiste eel.

Tänapäevane pealinn on selgelt otsustanud vastandamise kasuks. Seda püütakse kultiveerida nii ühiseveonduse vastandamisel autojuhtidele kui ka ühistranspordisüsteemis endas. Keskkonnasäästliku ning inimeste vajadusi arvestava transpordisüsteemi arendamine ei sobi kokku trolliliinide sulgemise ning uue piletisüsteemiga kimpus linlaste trahvimisega. Suurte muutuste saavutamiseks inimeste valikutes tuleb eelkõige arvestada, millised on nende vajadused. Samal ajal ei tohi unustada, et alles siis, kui ühistransport Tallinnas suudab pakkuda normaalset kvaliteeti ning minimeerib oma keskkonnamõju, saab rääkida süsteemi edasiarendamisest kogu mobiilsusspektri katmiseks. Vastasel juhul on tegemist vaid tühja loosungiga, mis autosõltuvust vähendada ei suuda. ●

ÜKS põnevamaid aastaid andis tulemuseks presidendi ühe igavama kõne

Eiffeli torn ja elevandiluutorn

Priit Simson

arvamustoimetaja

Mis on Eestis juhtunud alates mullusest vabariigi aastapäevast? Oo jaa, nii mõndagi. Ajakirjanikuna tunnen, et tükk aega pole töölin nii põnev olnud. Teemasid on kui murdu.

Õpetajad streikisid paar päeva. Arstid panid poe kinni umbkaudu kuuks ajaks. Lendurite streik hoiti suure vae-

vaga ära. Rahvas on hakanud tänavale tulema – meie poliitkultuuris on midagi üsna tavatut. Poliitikud räägivad detailiselt sellest, kuidas kusagilt tuleb tundmatu raha ja mis-moodi seda legaliseeritakse. Parteide reitingud käivad pillapalla, propagandatehnoloogid, kes vahepeal olid rõõmsad ja rahulolevad, on nüüd nagu lastud varesed. Ilmselgelt on midagi toimumas.

Kuidas kajastab seda silmapaistvalt huvitavat aastat aga president Toomas Hendrik Ilves? Ühe ümarama kõnega, tänasest päevast eemaldumise- ga. Räägime sellest, kuidas kunagi oli okastraat meie rannamaadel, kõneleme sellest, et nii nagu prantslased tegid oma vabariigi aastapäevaks Eiffeli torni, tuleks ka meil teha oma suur asi. Nii palju kui mina mäletan, oli Eiffeli torn see

„Etteheide iseendale?” Teisisõnu, kui valesti valid, tuleb pärast suu kinni hoida.

Kurb vaadata, et presidendi elevandiluutorn kasvab järjest kõrgemaks ja ideid seal pole.

teema, millega ühel Wikmanil poisil õnnestus eksamil vastusest mööda hiilida. Ja sedasama teeb ka president.

Ei mingeid hinnanguid senistele poliitikatele, ridamisi tühje fraase. „Mõte iseseisvusest on täna, Eesti vabariigi 95. aastapäeval taas enesestmõistetav. See ei vaja selgitust ega tõlgendust, sest see on alustõde.” Ja nii edasi. Ja üks mõelge nüüd ise, et kui see kõik nii enesestmõistetav on, siis miks kallist õhtut sellele nii pikalt kulutada?

Ei mõista põhiteemat

„Me peame leppima, et majanduse languse ja tõusu ajal on mõnedel tõeliselt raske.” Peame leppima? Põhja-Koreas näiteks on rahvas juba ammu kõi-

gega leppinud, aga seal pole ka kuigi nõudlik publik. Mis, kas õpetajad ja arstid oleks pidanud ka streikimise asemel leppima? „Leidkem siis koos leevendavaid meetmeid.” „Leidkem?” President ei vaevunud läkituse adressaati välja mõtlema. „Seda saab teha, nagu ma ütlesin, kui me majandus kasvab. Ilma kasvuta [...] ei parane olukord kindlasti mitte.” Oh üllatust. Mitte midagi sellest, kuidas selle majanduskasvu ni jõudma peaks, mitte midagi ettevõtlusest, mitte midagi töösuhetest. Muide, arstidele ja õpetajatele rääkis valitsus enne streiki üsna sarnast juttu. Pärastpoole räägiti natuke teistmoodi.

„Demokraatlikus riigis ei ole valitsejad „nemad”. [...] Demokraatlikus riigis on iga etteheide riigile või valitsejatele kaudselt ja otseselt ka

etteheide iseendale.” Ei, härra president. Te pole aasta põhiteemast aru saanud. Selles asi ongi, et kasvav osa publikust ei tunne, et valitsejad oleks „meie”, nad ei taju oma mõju valitsejate tegevusele. „Etteheide iseendale?” Teisisõnu, kui kinni valid, tuleb pärast suu kinni hoida. Isegi siis, kui võimude tehtaval pole midagi pistmist kampaaniatubadustega. Nii, president Ilves, ei kasvatata kodanikke. Nii kasvatatakse alamaid.

„Võiksime koostada loendi probleemidest, mis ootavad järgmise viie aasta jooksul vähemalt mingisugustki lahendust.” Härra president, just raiskasite ära võimaluse. Pakun ühe teema – arstiabi kättesaadavus. Kurb vaadata, et presidendi elevandiluutorn kasvab järjest kõrgemaks. Ja ideid seal tornis pole. ●

Kolmandikus peredes töötab keegi väljaspool oma kodumaakonda

Kõige rohkem töötab inimesi kodumaakonast mujal Rapla-, Võru-, Lääne- ja Jõgevamaal.

Kristiina Viiron
kristiina.viiron@epl.ee

Pangas personaliarenduse konsultandina töötav Mari Pervik võtab igal argipäeva hommikul ette sõidu Raplast pealinna. Seda juba seitsmendat aastat, pärast Raplaste elama kolimist. „Sõitmine on tüütu küll, aga rahulik elustiil Raplas korvab selle. Samas olen tööga elu keskes – kesklinnas ja suures asutuses ning eluga kursis,” tõdeb Mari. Praegu veel ei tahaks ta kodulinna tööle asuda. „Olen mõtisklenud selle üle – mu võimaluseks oleks tõenäoliselt töö vallas või koolis, aga praegu tundub, et siin töötamise ei oleks piisavalt väljakutset,” osutab ta, lisades, et väga võimalik, et otsustab kodukandis töötama hakata vanuses 50 ja pluss.

Mari ei ole erand – kolmandikus leibkondadest teenib keegi oma igapäevast leiba mujal kui kodumaakonnas,

sh 11% leibkondades töötab keegi välismaal, selgub regionaalministri tellitud ja Saar Polli tehtud uuringust „Elanike rahulolu kohalike avalike teenustega”. (Uuring ei hõlma viit Eesti suuremat linna- ja piirkonda.)

Kõige liikuvamad ongi pered Raplomaal, kus mujal töötab 44%, järgnevad Võru (42%), Lääne (40%) ja Jõgeva (38%) maakond. Lääne- ja Jõgevamaal on ühtlasi see maakond, kus leidub kõige rohkem peresid, kus keegi töötab välismaal – 21%.

Järglinnastumine

Tartu ülikooli rahvastiku- ja linnageograafia professor Tiit Tammaru tõdeb, et Saar Pol-

Töökohtade ümberkolimine on üldiselt lihtsam kui inimeste ümberkolimine.

li küsitluse tulemused haakuvad hästi varasemate uurimuste tulemustega: kõik need näitavad, et Eesti elanike ruumiline paiknemine ja mobiilsus on viimase kahe aastakümne jooksul läbi teinud dramaatilised muutused.

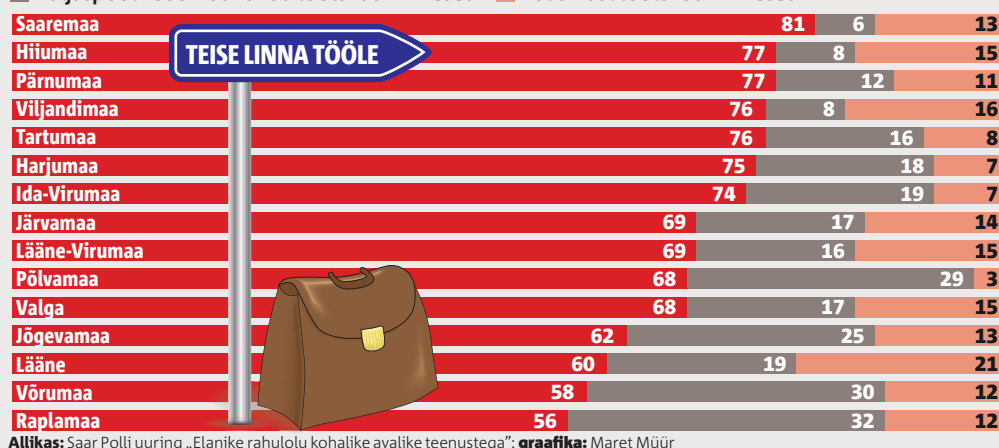
Muutuste juured peitu-

Kolmandikul tuleb tööle sõita väljapoole kodumaakonda

Kõige liikuvamad on pered Rapla-, Võru-, Lääne- ja Jõgevamaal

■ Leibkonnad, kus pereliikmed töötavad kodumaakonnas

■ Väljaspool kodumaakonda töötavad inimesed ■ Välismaal töötavad inimesed

Allikas: Saar Polli uuring „Elanike rahulolu kohalike avalike teenustega”; graafika: Maret Müür

vad tema sõnul nõukogude aja lõpu ruumikorralduses ja rahvastiku paiknemises, mis tänase Eesti ühiskonna muude arengutega ei sobitu. „Nõukogude kord kinnistas väga suure osa Eesti elanikest maapiirkondadesse. Linnade rahvaarv küll kasvas ka siis väga jõudsalt, kuid seda mitte Eesti-sisese maa-linn rände, vaid peamiselt sisserände tõttu teistest endise NSV Liidu osadest,” osutab Tammaru. Eestlased jäid aga pigem maale elama ja töötama (põl-

lumajandusse), muukeelne elanikkond aga leidis linnades rakendust tööstuses.

„Seega on viimase kahe aastakümne ruumiline areng ümberkohanemine nõukogude aja pärandiga ning selle peamiseks märksõnaks on järgilinnastumine. Põllumajandus- ja tööstussektori kokkutõmbumine ning teenidusektori kiire levik on toonud nii töökohtade kui ka inimeste linnadesse,” selgitab Tammaru.

Professor märgib, et töökohtade ümberkolimine on

üldiselt lihtsam kui inimeste kolimine, mis eeldab uue kodu ostu, kooli ja lasteaia vahetust lastele jms.

„Seega on elanike ruumiline ümberkohanemine olnud oluliselt aeglasem kui majanduse struktuuri ja paigutuse oma. Tulemuseks ongi pendelränne, töökohtade paiknemine üha enam linnades ning inimesed, kes ei taha elukohta vahetada, elavad ja töötavadki erinevates maakondades ja omavalitsusüksustes,” räägib ta.

Teine kasvanud pendelränne põhjus on valglinnastumine. Paljud linnas töötavad inimesed on otsustanud vahetada elukohta töökohta vahetamata ning tulemuseks on jällegi pendelränne. „Euroopa riikide kogemus näitab, et valglinnastujatele võivad üha enam järgneda töökohtade (lasteaia, kooli, poe, büroo jne) ning eks aeg näitab, kui ulatuslikuks kujuneb töökohtade valglinnastumine Eestis,” täheldab Tammaru.

Tammaru sõnul pakub olukord, kus töökohtade kipuvad kolima linnadesse ja nende lähiümbrusse, suurt väljakutset regionaalplaneerimisele. Eesti regionaalplaneerimise nurgakiviks on kujunemas maakonnakeskuste tugevdamine.

Kõige suuremad väljakutsed on professori sõnul seotud Rapla-, Jõgeva- ja Põlvamaaga. „Kõik nad asuvad kahe Eesti suurema linna mõjupiirkonnas ning on rahvaarvult ka Eesti mastaabis väikesed. Seega ei ole nad elanike arvult piisavalt suured, et töökohti meelitada, ning samas on lähedal aktiivsed tööturud, mis tähendab, et nende maakonnakeskuste arengus peab avaliku sektori roll olema aktiivsem,” osutab Tiit Tammaru. ●

Olga Andrejeva

turvätöötaja-administraator ja sportlane

„Olen pühendunud spordile, minu arengut jälgib ja toetab G4S. Töö, võistluste ja treeninglaagrite ühildamisel on tööandjal oluline roll.”

G4S ON SPORDISÕBRALIK TÖÖANDJA!

Tule ja ühine meie sotsiaalselt vastutustundliku teenindustevõttega!

Pakume:

- kvaliteetseid koolitusi s.h tasuta kvalifikatsioonikoolitust
- kollektiivlepingust tulenevaid õigusi ja soodustusi
- mitmekesist tööd ja karjäärivõimalusi
- sportimisvõimalusi G4S Spordiklubis
- soodsat ühiselamukohta
- stabiilset sissetulekut
- paindlikku tööaega

Lisainfo telefonil 6511 787, 13322 või e-posti aadressil personal@ee.g4s.com. Vaata meie tööpakumisi www.g4s.ee/karjaar.

Sinu turvaline tööandja

Sobiva töö nimel tuleb sõita

●● „Inimeste tööalane mobiilsus ei ole olemuselt negatiivne. See võimaldab paremini kokku viia töötajaid ja olemasolevaid töökohti, ilma et inimesed peaksid töö tõttu kodukohast ära kolima,” vahendab siseministri pressinõunik Kaili Uusmaa ministri ümbruses regionaalarengu osakonna seisukohta. „Pigem tuleb eelistada seda, et inimestel on võimalik käia neile sobival tööalal, kui et töötada kodukohas ebasobival tööalal või olla töötus.”

●● Ta mõnab, et siiski oleks hea, kui inimestel oleks võima-

lik leida töö oma tööjõuareali piires. Uuringu tulemused näitavad, et enamik inimesi seda ka leiab, samas on pendeldajate osatähtsus küllaltki suur. Tuleb ka silmas pidada, et juhtudel, kui elatakse maakonna äärealadel, ei pruugi üle maakonnapiiri toimuva tööandja puhul tegemist olla väga pikkade distantidega, vaid pigem just töökohta mõistlikuma asukohaga.

●● Regionaalminister Siim Kiisler osutab, et nii hõredalt asustatud riigis nagu Eesti ei saa sobiv töökoht kõigi inimeste jaoks

kunagi asuma kiire jalutuskäigu kaugusel.

●● Kiisleri sõnul on tööalase mobiilsuse alternatiiviks suurema hulga inimeste kolimine suuremasse keskkonda.

●● Ka minister tõdeb, et regionaalpoliitiliselt ongi järgmiste aastate kõige suurem väljakutse maakonnakeskuste tugevdamine, et seal oleks piisavalt hästi tasustatud töökohti. Ja seejärel ühenduste parandamine, et inimesed jõuaksid keskustesse ja saaks ka keskuste vahel liigelda võimalikult kiirelt ja mugavalt.

JURIST VASTAB

Arestitud palgast ja kinnipidamisest

Helve Toomla
jurist

●● Mu töötasu on arestitud. Käin täiskohaga tööl ja seni olen saanud palga vähemalt miinimumpalga ulatuses kätte. Olin 2012. a detsembris nädal aega puhkusel ja sain detsembris ka puhkuseraha, umbes 75 eurot. Jaanuaris sain detsembrikuu palga, mis oli puhkuse tõttu väiksem, ne-

tona 330 eurot. Üllatav oli, et netopalgast oli maha arvatud 80 eurot ning kätte sain 250 eurot, mis on tunduvalt alla miinimumpalga, mis oli tollal veel 290 eurot. Küsisin raamatupidajalt ja sain vastuseks, et ega kohtutäitur ole naljaasi ja neil on skeem, mida nad kasutavad, ja nii on koguaeg tehtud. Selgitasin raamatupidajale, et ta peab vaatama, et välja teenitu korral ei langeks palk töötajal alla miinimumi, kuid raamatupidaja jäi ikka sellele skeemile kindlaks. Kas oli õigus minuga nii käituda?

Täitemenetluse seadustiku § 132 lg 1 kohaselt peab töötajale maksmiseks jääma vähemalt kehtiv alampalk. Erand on tehtud lapse elatise kinnipidamise puhuks, siis peab töötajale maksmiseks jääma üldjuhul pool töötasu alamäärast. Ei oska kommenteerida, millest juhindus raamatupidaja või kohtutäitur, soovitan nendelt siiski teavet nõuda.

Saada oma tööalane küsimus:

kristiina.viiron@epl.ee

NAISTEPÄEV CORELLIGA

Agentuur Corelli Music tähistab mõisates ja Toompea salongis naistepäeva 6.–10. märtsini kontserdikavaga „Kaunitele daamidele”, kus esinevad Jüri Aarma ja Ooper-Kvartett. **EPL**

ZUGA LOOD JA TANTSUD

Täna kell 19.30 lavastub Zuga tantsuetendus „Zuga teab tõde” Kanuti Gildi saalis. Kui Zuga hakkas tegema uut tükki, kutsus ta endale külla Andres Noormetsa ja Karl Saksa. Ühega jutustas

lugusid, teisega tantsis tantse. Autorid ja esitajad: Helen Reitsnik, Jarmo Karing, Kalle Tikas, Karl Saks, Tiina Mölder. Tantsuetenduse kunstnik oli Liina Keevallik. **EPL**

UUSLAVASTUS VAT-IS

Reedel esietendub VAT Teatris Indrek Hargla „Andromeda saar”. Sündmustik saab alguse eksootiliselt saarel keset ookeani. Tüdruk ja poiss on pärast laevahukku saare randa paisatud.

Nad peavad ellu jääma ja kodutöö leidma. Aga poisi rööbib naine, kes kannab sarvedega maski ja nimetab end Andromedaks. See on tema saar. Tüdruk peab poisi päästma. **EPL**

Pingviinide paraad on kuninglik

Analüüs

Mart Niineste
muusikatoimetaja

Vabariigi aastapäeva kätlemisteremoonia on midagi meie pärast, kuid selle juured ulatuvad sajandite taha.

Kui Eesti asukoht Valge Maja gloobusele märgitud, jätkas Lennart Meri riigi rajamist. Ta leidis, et kui riigil on sünnipäev, siis tuleb seda ka väärilult tähistada. Aga kuidas? Eks ikka nii, nagu see päriselt käib.

„Seal on elemente sellest, mil moel tähistati vabariigi aastapäeva enne Teist maailmasõda, on elemente Soome vastavast kombestikust ja ka seda, mida Lennart Meri ise välja pakkus,” valgustab pikalt erinevates aastapäeva ürituste korraldamisega seotud asutustes töötanud Eero Raun ja täpsustab: „Suures piires on ta jäänud samaks, kuigi detailid on ajaga muutunud.”

Ajaloolane Jüri Kuuskemaa selgitab, et põhimõtteliselt võib sõjaväeparaadide ja koorekihi vastuvõttude ning riiklikult tähtsate sündmuste vahelisi seoseid leida juba vanast Egiptusest, kust need traditsioonid on läbi erinevate ühiskonnakorralduste pidevalt arenedes ja kohandudes tänapäeva kandunud ning kuuluvad sõjaväelis-riikliku etiketi juurde igal juhul. Kuuskemaa meenutab, et Tsaari-Venemaa viimaseks suursündmuseks oli Romanovite dünastia 300.

Kätlemisteremoonia on omane Eestile ja Soomele, mujal seda ei harrastata.

Foto: Ilmar Saabas

Paraadide ja koorekihi vastuvõttude seoseid võib leida vanast Egiptusestki.

võimu-aastapäev, et monarhiates on valitseja sünnipäev ja troonipärija sünd olnud need sündmused, mida alati tähistatakse, et võidukad Rooma väejuhid tulid alati linna tagasi leegionide piduliku triumfiringkäiguga – ühesõnaga on vajadus oma kollektiivset identiteeti üheskoos pidulikul meele pidada midagi väga inimlikku.

„Kuna Meri teadis suurepäraselt sellist vana konservatiivset etiketti, siis ta loomulikult

võttis kvintessentsi erinevatest allikatest,” selgitab Raun meie tavade päritolu.

Ainult meil ja Soomes

Ja toob näitena kätlemise, mis on meil heeroldiga ja Soomes ilma, kusjuures Soomes on kätlemine kahes jaos, sest külalisi on nii palju. Kätlemine ongi peale Eesti kasutusel vaid Soomes ja see on üle võetud sõjaeelsest kombestikust.

„Paraad ja kõne, need kombed on meil olnud algusest

peale,” lausub Kuuskemaa ja arutleb, et kaitseväge paraad on Eesti kui sõjast sündinud riigi puhul igati loomulik. Seda enam, et 24. veebruariks 1919 oli Vabadussõda eestlaste vasturünnakuga küll korralikult käima läinud, kuid mitte otsustatud. „Punased polnud veel välja aetud, sõda oli äge. Ja Vabaduse väljaku nimi oli Peetri plats ning seal seisis Peeter I kuju.”

Vene vallutaja-tsaari monument, mis nüüd seisis juba ühe

teise riigi esindusväljakul, põhjustas enne mahavõtmist 1922. aastal Kuuskemaa sõnul veel vähemalt ühe huvitava poliitilise mõttevahetuse: „Ja arutati, kas see oli nüüd 1920 või 1921, et kas ausammas tuleks – olid ju kommunistid ka linnavolikogus – katta aastapäevaks valge või punase kangaga?”

Igal aastal ise muutujad

Eero Rauna sõnul on vabariigi aastapäevaga seoses varieerunud külaliste nimekirja pikkus ja koosseis, et kõik põhi-seaduslikud institutsioonid ja muud külalised oleksid meie esindussaalide mõõtmeid arvestades kenasti esindatud.

Nii ongi olnud aastaid, mil näiteks riigikogu kutsutakse kohale täies koosseisus ja aastaid, mil riigikogust kutsutakse fraktsioonide ja komisjonide esistujad. Mõnel aastal on külaliste seas rohkem kultuuriinimesi, teisel aga äriinimesi. Kombinatsioon, mida varieerida, jätkub.

Külaliste saalisuunamine käib aga alati põhimõtteliselt ühtmoodi. Saalis proovitakse kõneks ja galaks sarnase segmendi inimesed kohakaartide alusel kokku istuma panna, et neid järjest elualade kaupa kätlemale suunata. Algul rangelt institutsioonipõhiselt, õhtu edenedes üha vabamalt vormis.

Emori andmetel on tavalise televaataja jaoks sündmuseks vastuvõtt. Mullu vaatas seda 321 000 ja tunamullu 283 000 televaatajat.

Numbrid kõiguvad: mullu vaadati veebruaris Eesti Laulu vastuvõttust rohkem, kuid kuu teletopis on vastuvõtt üldjuhul eesotsas. ●

Veidi rohkem kui tund Viire Valdmaga

Arvustus

Andres Laasik
toimetaja

Viire Valdma mängib Draamateatri laval naist, kes läheb haiglasse kohtuma endale lähedase inimesega.

Suhe selle inimesega on vastutoluuline, vaataja saab aru, et see lähedane inimene on näitemängu ainsat tegelast oma lähedusega kõrvetanud.

Kes see inimene on? Viire Valdma mängust jookseb läbi naiseliku armastuse teema. Ajapikku tuleb ühele naisel ettekandmiseks kirjutatud näitemängus jutuks veel teisiigi tegelasi, üks nendest paistab olevat monotüki tegelase laps. Ühesõnaga, näitemäng on hästi moodsalt peen ja hämaralt mitmetähenduslik. Viire Valdma näitlejaandel on, mille kallal laval vaeva näha.

Ajend kohtumiseks

Midagi ette heita Kristel Leesmendile, kes Draamateatri etendatava näitemängu „Tund

aega, et hinge minna” kirjutas ja Viire Valdmaga lavastas, oleks suur viga. Pigem vastupidi, Viire Valdma on näitleja, kel oma kindel austajaskond olemas, ning nüüd on tänu Leesmendile olemas ajend näitleja ja publiku kohtumiseks teatris.

Ka Viire Valdma otsus Kristel Leesmendi näitemängus ja lavastuses lavale minna pole midagi laiduväärset. Näitleja, kel mängukavas rollid kolmes tükis, ootab väljakutseid. Tulemuses on hingeliigutust ja koomikat. Lava- ja helikujundus on maitsekad ja diskreet- sed. Mitte midagi piinlikku.

Viire Valdma mängitud peenes ja mitmetähenduslikus monotüki on hingeliigutust ja koomikat.

Foto: Gabriela Liivamägi

Ka teater pole midagi valesti teinud, et mängib oma laval värskest kirjutatud näitemängu. Kui kõik on õige, mis siis selle lavastuse juures kripeldab? Äkki on teosel „Tund aega, et hinge minna” oma kunstisõnum metatasandil? Ehk on see lugu võimekast näitlejannast, kes tuletab meelde oma olemasolu? ●

„Tund aega, et hinge minna”

Mängib: Viire Valdma
Lavastaja: Kristel Leesmend
Kunstnik: Nele Sooväli
Muusikiline kujundaja: Tõnis Leemets
Esietendus **Eesti Draamateatri** väikeses saalis **16. veebruaril**

Afflecki „Argo” ja Lee „Pii elu” noppisid tänavu enim Oscareid

Parima filmi auhinna saanud Affleck'i jaoks lõpetas filmi edu 15 aastat kestnud probleemijada.

Mari Peegel, Kaarel Kressa
kultuur@epL.ee

Ööl vastu pühapäeva jagas Ameerika filmiakadeemia 85. korda Oscari filmiauhindu.

Õhtu üllatuseks nimetas välismeedia eelkõige seda, et kuigi „Argo” lavastaja Ben Affleck polnud parima lavastaja tiitlile nomineeritud, sai teos sellegipoolest parima filmi Oscari ja oli nelja auhinnaga õhtu edukaim. Teine üllatus oli seotud sellega, et auhinna andis koomik Seth MacFarlane'i juhitud galal Affleckile kätte esileedi Michelle Obama. „Pole vahet, kuidas täpselt elu teid jalust maha lööb, see juhtub niikuinii,” ütles Affleck, keda pärast lavastaja-Oscari võitnud filmi „Hea Will Hunting” linastumist oli saatnud 15 aasta pikkune äpardumiste jada. „Ainus, mis loeb, on taas püsti tõusta,” lisas lavastaja.

Bigelow sai ainult pool

Tema üheks peamiseks konkurendiks peetud Kathryn Bigelow „00.30” kandideeris küll viiele auhinnale, aga sai põhimõtteliselt vaid pool: parima helitöö Oscarit tuli filmil jagada Sam Mendese „Skyfalliga”. Hästi läks hoopis taivanlase Ang Lee spirituaalsel põnevikul „Pii elu”, mis noppis peale lavastajapreemia auhinnad muusika ja eriefektide eest.

Ajaloolise saavutusega tuli

-1- Lavastaja Ben Affleck (paremal) mängib „Argos” ka peaosa. **-2-** Parima lavastaja preemia saanud Ang Lee tänas kõnes filmijumalat. **-3-** Pikalt läbilööki oodanud Christoph Waltz sai tänu Tarantinole juba teise Oscari. **-4-** Parimaks naisnäitlejaks tunnistati vaid 22-aastane Jennifer Lawrence, parima kõrvalosa tegi Anne Hathaway. **-5-** Daniel Day-Lewis tegi ajalugu.

Fotod: Reuters / AFP

KOMMENTAARID

Karlo Funk

EFI peaekspert ja juhatuse liige

„Amouri” valimine parimaks võõrkeelseks filmiks oli suhteliselt üllatusevaba, sest Ameerika Filmiakadeemiaga on selline kummaline asi, et nad sõltuvad peamiselt sellest, kui palju preemiaid on film saanud ja kuidas see on vastu võetud, mitte niivõrd filmist endast. Tehakse ikka n-ö kindel valik. Võimalik, et on tekkinud teatud maitsemuutus. Kui ma nüüd ausalt ütlen, siis need võõrkeelsed filmid, mis pääsevad üldse kümne sõelal oleva filmi hulka, on turundatud sellisel tasemel, et tuleks kulutada terve Eesti filmi aastaelarve, et mõni meie film üldse sellel tasemel nähtavaks teha.

Tõnu Karjatse

filmiajakirjanik

Kõige üllatavam oleks olnud, kui parima filmi tiitli oleks võitnud hoopis Haneke „Armastus”. Selliseid juhtumeid, et võõrkeelne film võidab parima filmi tiitli, on Oscari ajaloo jooksul vaid ühe kätte sõrmede jagu juhtunud. Filmiakadeemia poliitika oli seekord, et igaüks saaks midagi – ka Tarantino. Samuti oli tore, et „Metsiku Lõuna asukad” pääses nominentide hulka. On näha, et indie-filmid trügidavad üha rohkem suure filmikontserni mängumaale. Parim kõrvalosa-täitja Waltz on tegelane, kes on hea nii siin- kui ka sealpool ookeani. See näitab, kui piirideülene on nüüd filmitööstus. „Djangos” oli Waltzil ka muidugi üks seni parimaid role. Kahju, et film ei saanud parima heliriba Oscarit.

Turvalisusjaohutus

Ilmub 27. veebruaril Eesti Päevalehe vahel ●●● EestiPäevaleht

- Kui pakane teeb liiga
- Häirenupp aitab eakat
- Koduseif
- Kindlustus ja turvalukk

toime Steven Spielbergi „Lincolni” nimitegelane Daniel Day-Lewis, kes on praegu ainsa näitlejana võitnud kolm peaosa Oscarit (nii Meryl Streepi kui ka Jack Nicholsoni kolmest kuldkujukest on üks saadud kõrvalosa eest). Esimest korda sai Oscari ka hinnatud Austria lavastaja Michael Haneke filmi „Armastus” eest.

Teise austerlase, parima kõrvalosa auhinna võitnud Christoph Waltz'i lugu meenutab ise Hollywoodi draamat. Euroopas hinnatud näitleja üritas aastakümneid Hollywoodis läbi lüüa, edu saabus aga alles 53-aastaselt koos Quentin Tarantino filmiga „Vääritud tõpad”. Mäletatavasti sai Waltz selle filmi eest 2009. aastal oma esimese Oscari. Tänu täheks pühendas ta võidu Tarantinole, kes tänas „Django vabastamise eest” stsenaariumi-auhinda vastu võttes omakorda filmi osatäitjaid. „Ma usun, et inimesed mäletavad minu filme 30–50 aasta pärast eelkõige tänu neis tegutsevatele karakteritele,” ütles Tarantino. ●

Daniel Day-Lewis on praegu ainsa näitlejana võitnud kolm peaosa Oscarit.

OLULISEMAD OSCARID

- **Parim film:** „Argo”
- **Parim lavastaja:** Ang Lee („Pii elu”)
- **Parim võõrfilm:** „Amour”
- **Parim meesnäitleja:** Daniel Day-Lewis („Lincoln”)
- **Parim naisnäitleja:** Jennifer Lawrence („Õnneteraapia”)
- **Parim meeskõrvalosa:** Christoph Waltz („Vabastatud Django”)
- **Parim naiskõrvalosa:** Anne Hathaway („Hüljatud”)
- **Parim animafilm:** „Vaprake”
- **Parim kohandatud stsenaarium:** Chris Terrio („Argo”)
- **Parim originaalstsenaarium:** Quentin Tarantino („Vabastatud Django”)

LASKESUUSATAJAD JÕUDSID EM-IL ESIKAHEKSASSE

Eesti võistkond – Meril Beilmann, Tuuli Tomingas, Jan Treier ja Rene Zahkna – sai eile Bulgaarias Banskos peetud laskesuusatamise EM-i 2 x 6 km + 2 x 7,5 km segateatesõidus kaheksanda

koha. Juunioridest koosnev Eesti tiim oli tulejoonel kõige täpsem (vajati vaid viit lisapadrunit) ja selja taha jäeti neli konkurenti. Medalid jagasid Prantsusmaa, Venemaa ja Ukraina. **Delfi**

KOWALCZYK EI STARDI

Poola suusaäss Justyna Kowalczyk teatas, et jätab täna Val di Fiemme MM-il toimuva 10 km vabatehnikasõidu vahele, kuna peab tähtsaimaks laupäevast 30 km sõitu. **Delfi**

UUS KIIRUSREKORD

140 km/h kihutas Soome ralliäss Mikko Hirvonen bagiga Helsingi messikeskusesse ehitatud rajal ja purustas autode kiirusrekordi siseruumides. **Delfi**

SUUSAVETERANIDE EDU

Veteranide suusatamise MM-il Asiagos sai Eesti seitse medalit: Karin Laine vanuseklassis N80+ kolm kulda, Nadežda Poljakova (N65+) kulla ja kaks hõbedat, Tiina Idavain (N55) pronksi. **Delfi**

Kalju ja Levadia avavad vutihooaja

Täna algab superkarika finaalgala Eesti jalgpallihooaeg. Avamatši peavad Nõmme Kalju ja Levadia.

Kristi Kirsberg
kristi.kirsberg@epl.ee

1. Varasemad võidud Nõmme Kalju ei ole seni superkarikat võitnud.

Levadia on võtnud superkarika neljal aastal.

2. Mida arvab meeskonna treener? Nõmme Kalju peatreener Igor Prins:

üks karikas on võimalik enne hooaja algust juurde võita, üritame võimalikult hästi mängida. Kuigi meid segavad vigastused, näitasime kontrollmängudes, et suudame hästi mängida. Meil on hea segu noorusest ja kogemusest ning läheme loomulikult võitma.

Levadia abitreener Indrek Zelinski: uuel aastal uue hooaga! Ettevalmistus oli korralik, homme superpeaproov valitseva meistri ja karikavõitja vahel näitab meie löögijõudu. Oleks väga tore uut aastat tiitlivõiduga alustada. Tahame algaval jalgpallihooajal end Eestis taas tõestada. Meeskond on mänguks valmis.

3. Mida arvavad Kalju ja Levadia mängijad? Nõmme Kalju keskkaitsja Alo Bärengurub: pikk ja väsitav hooaja ettevalmistus on lõppenud. Oleme teinud korralikult tööd ja trenni ning oleks aeg see tulemusteks realiseerida. Ootan

Nõmme Kalju eiline treening talvisel Sportland Arenal.

Foto: Eero Vabamägi

põnevat mängu ning sooviks taas karika pea kohale tõsta.

Levadia väravavaht Roman Smiško: eesmärgiks polegi niivõrd superkarika võit kui hooajaks enesekindluse ammutamine. Kui suudame teha hea tulemuse, annab see meeskonnale meistriliga mängudeks hea enesetunde.

4. Mis on eelmise aastaga võrreldes suurim muutus? Nõmme Kalju: suuri muutusi ei ole, kuid meeskond on natukene noorenenud.

Levadia: kapten Igor Morozov lahkus. Meeskond on vanem ja kogenum.

5. Esimene liigamäng Nõmme Kalju kohtub laupäeval kell 14 Paide kunstmuurväljakul Paide linnameeskonnaga.

Tallinna Levadia kohtub laupäeval kell 14 Maarjamäe kunstmurul Tartu Tammekaga. **Meeskonna eesmärk uuel hooajal Nõmme Kalju:** Kalju alustab esimest korda hooaega tiitlikaitsjana. „Ma ei usu, et see meeskond psühholoogiliselt mõjutab, tegemist on ju siiski professionaalidega,” ütles Prins intervjuus Eesti Päevalehele. Kal-

ju on igal juhul valmis lahingut andma.

Levadia: Levadia peatreener Marko Kristal on kinnitanud, et nad tahavad teha sammu edasi. Ja kuna mullu

jäi meeskond teiseks, siis saab tänavu olla eesmärk vaid üks. Viimased treeningmängud on näidanud, et meeskonna ettevalmistus on läinud igati tükkesse. **•**

Mis on superkarikas?

- Superkarikat mängitakse 1996. aastast kas enne või pärast meistriliga hooaega.
- Kohtuvad Eesti meister ja Eesti karikavõitja.
- Kõige enam, seitsmel korral on karika võitnud Tallinna Flora.

- Täna kohtumine algab kell 18.45 Tallinnas Sportland Arenal. Pilet maksab neli eurot.
- Otseülekannet näeb ERR-i spordiportaali lehel sport.err.ee, mängu kommenteerivad Valtrik Pihl ja Janne Kivisild.

Sise-EM-ist loobunud tõkkejooksja Rasmus Mägi: suvehooaeg on mulle kõvasti tähtsam

Rasmus ja Maris Mägi sise-EM-ile ei lähe ning Eesti koondis kahanes kaheksaliikmeliseks.

Pärt Talimaa
part.talimaa@epl.ee

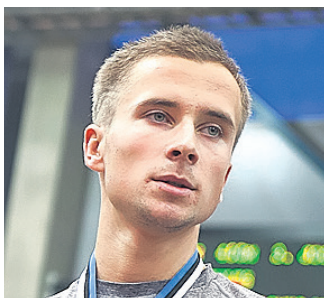
Möödunudsuvisel EM-i 400 meetri tõkkejooksu viies mees Rasmus Mägi tundis, et praegune vorm ei ole nii hea, kui ta oleks soovinud, ja loobus nädala lõpus Göteborgis algavast Vana Maailma tšempionaadist.

„47,0 ei ole see aeg, mis 46,5–46,6 sekundit. Seega tegime otsuse suveks valmistuda,” rääkis Mägi. Tema sõnul ei tulnud 400 meetri distant-

sist loobumise otsus väga raske südamega. „Pean ennast ikkagi tõkkejooksjaks. Tõketa 400 meetrit on oluline, et ennast kontrollida, aga mitte selline ala, kus peaks põdema, kui jooksmas ei lähe. Suvehooaeg on minu jaoks kõvasti tähtsam.”

Maris Mägi takistab haigus

Treenerist isa Taivo Mägi nentis samuti, et poeg oluks Göteborgis küll võimeline poolfinaali koha eest võitlema, ent suve silmas pidades oleks see olnud kaks jooksu liiga palju. Selle asemel asub Rasmus välisjooksu põhja laduma. Praegu jätkuvad treeningud Eestis, kuid suure tõenäosusega siirdub märtsis Mägi

Rasmus Mägi

treeninggrupp eelmisel aastal tutvavaks saanud Portugali laagrisse.

Rasmuse sisehooaja ainsaks tulemuseks jääbki seega nädal aega tagasi Eesti meistrivõistlustel 400 meetris välja joostud 48,06. „Ma ei nimetaks seda hooajaks, pigem oli veebrua-

ris paarinädalane kerge vahepala ja treeningrutiinist väljatulemine, kus tegin kiiremaid liigutusi. Aeg on kirjas, kuigi mitte eriti hea,” rääkis Rasmus.

Maris Mägi EM-il osalemisele tõmbas kriipsu peale haigus. Neiu jäi pärast Eesti meistrivõistlusi uuesti haigeks ja oli tõvega neli päeva koguni voodis. Päril terveks pole ta saanud siiani. „Selle seis pealt ei ole mõtet jooksmas minna,” nentis Taivo Mägi.

Haiguse tõttu jäi Marisel jooksmata ka möödunud kolmapäeval Stockholmis toimunud XL-Galani võistlusel. „Pilet oli juba välja kirjutatud. Jäi see jooksmata ja jääb ka EM,” nentis Taivo Mägi kurvalt. **•**

Taaramäe ei pruugi olla Cofidise esinumber

Eeloleval pühapäeval stardib Pariisi lähistel Houilles'is 71. korda Pariisi–Nice'i velotuur.

Hooaja alguses viirushaiguse tõttu Vahemere tuurist loobunud ja seni harjumatult vähe võistelda saanud Rein Taaramäe vihjas Paf.com blogis, et olude sunnil ei pruugi ta olla seal Cofidise tiimi liider. Soosik on Alberto Contadori endine abimees Daniel Navarro, kes võitis äsja Vuelta Ciclista a Murcia ühepäevasõidu. „Minuga oodatakse raskeima Montagne de Lure'i etapini, kus lõpus tuleb ronida 14 km mäkke, ja siis tehakse vahet vahet,” kirjutas Taaramäe oma blogis. **• EPL**

Ärevil David Beckham püüab rekordit

David Beckhami debüüt Pariisi St. Germaini ridades lõppes klubi 2 : 0 võiduga Marseille Olympique'ule. Beckham sai platsile 75. minutil, kui ta asendas Javier Pastore. Tema mänguminutite kõrghetkeks jäi suurepäraselt mõõdetud pikk sõot Ezequiel Lavezzi. „Tunne on imeline, aga ka närviline. Kindlasti ei mänginud ma nii hiilgavalt, nagu oleksin avamängus võinud,” sõnas Beckham Briti päevalehele The Guardian.

Endine Manchester Unitedi, Madridi Reali ja Los Angeles Galaxy meeskonna täht soovib tõusta esimeseks inglaseks, kes on võitnud nelja riigi meistritiitli.

Peab enda eest võitlema

„Paari esimese söödu ajal olid jalad pingil istumisest külmunud, kuid pean samm-sammult mänguaega välja võitlema. Minu vanuses ei ole see enam niisama lihtne,” naeris 37-aastane jalgpallikoos.

PSG avas skoori Nicolas Nkoulou omavärvast. Lõpptulemuse vormistas Zlatan Ibrahimović.

PSG on 54 punktiga Prantsusmaa meistrivõistluste liider. Lyoni Olympique jääb maha kolme punktiga. **• EPL**

Kolm Eesti klubi jätkavad Balti liigas

Balti korvpalliliigas sai paika veerandfinaalide ajakava. Kaheksa parema hulka jõudis ka kolm Eesti klubi: vahegrupi võitjana Tartu Ülikool/Rock ning teise koha meeskondade na BC Kalev/Cramo ja Rakvere Tarvas.

Kui tartlastel on teiseks, eeldatavalt kaalukamaks mänguks koduväljaku eelis, siis Cramol ja Tarval mitte. Poolfinaali pääsejad selguvad kahe mängu kokkuvõttes. Kui ühe mängu võidab üks ja teise teine meeskond, hakatakse lugema korvide vahet. Eesti meeskondadest lähevad võidu korral omavahel poolfinaalis kokku Tarvas ja Rock. **• Delfi**

Mängude ajakava

- 05.03** Tarvas – Prienai
- 07.03** TÜ/Rock – Riia Barons
- 07.03** Kalev/Cramo – Pieno žvaigždės
- 08.03** Prienai – Tarvas
- 10.03** Riia Barons kvartals – TÜ/Rock
- 12.03** Pieno žvaigždės – Kalev/Cramo

Kahevõistlejad ja mägikotkad tegid suusatajaile pika puuga

Suusatamise MM

Pärt Talimaa
part.talimaa@ep.ee

Val di Fiemme MM on poole peal. Eestlaste seniseid tulemusi vaadates on üldpilt must, kuid oli ka tublisid esinemisi.

Edukad sportlased Martti Nõmme

Väljend „tuli, nägi, võitis” on Nõmme kohta ehk pisut ülespuhutud, ent ei jää tõest kaugelt. Vaadates 19-aastase suusahüppaja CV-d, kus juunioride MM-i 41., 32. ja 29. koha kõrval ilutseb vaid kaks MK-sarja starti ja sedagi võistkonnavõistluses, olnuks loogiline pakkumine, et Nõmme võistlus normaalmäel piirdub ühe kvalifikatsioonihüppega ja pärast saab nentida, et MM-il saadud kogemused on vajalikud.

Aga võta näpust. Nõmme tuli tornist alla 19. mehana, lendas 93,5 meetrit ja haaras kvalifikatsioonivõistlusel esikoha. Lõppvõistlusel jäi õhulend paraku seitsme meetri võrra lühemaks ja kohaks 47., ent seljataha jäi ka näiteks kaks Soome mägikotkast. Ning suure mäe võistlus on veel ees.

Kaarel Nurmsalu

Kaks aastat tagasi kodusel juunioride ja U23 vanuseklassi MM-il kolm medalit võitnud suusahüppaja hooaeg on läinud üle kivide ja kändude. Mees hüppab ja hüppab, aga tee või tina – loodetud MK-sarja punktikohta ei tule. Ja siis, nädal enne MM-i oli Nurmsalu Oberstdorfi lennumäel lõpuks 26. kohal. Noormees leidis hooaja parima lennuvõimaluse just kõige tähtsama võistluse jaoks ja lõpetas samal kohal ka MM-i normaalmäe võistluse.

Han-Hendrik Piho

Kaks aastat tagasi oli toona 19-aastane Kail Piho Oslo MM-il 33. ja 34. kohal. Nüüd sammub sama rada noorem veli Han Hendrik, kes lõpetas Val di Fiemmes esimese individuaaldistantsi samuti 33. kohal. Sel hooajal korra MK-sarjas 28. positsiooni välja sõitnud ning juuniori-

-1- Meeldiva üllatuse teinud Martti Nõmmega (paremal) katsub jõudu Kaarel Nurmsalu. **-2-** Triin Ojaste ületas Val di Fiemme 25. kohaga oma seniseid MM-ide ja olümpiamängude saavutusi. **-3-** Kein Einaste jahmatas enne võistlust julge avaldusega, ent rajal jäid soovid täitmata.

Fotod: Rauno Volmar

de ja U23 MM-i tavadistantsil pronksmedali võitnud noormees läheneb vähehaaval maailma tipule ega jäänud häbisse ka täiskasvanute tiitlivõistlusel.

Kail Piho

Kail Piho avavõistluse võiks kokku võtta sõnadega: tegi oma tulemuse ära ehk jõudis 30 parema hulka. Ühtlasi väärrib tunnustust, et ta läks suuremat kala püüdma – rahuliku alguse asemel võttis Piho suusarajal kohe kõvade suusaässade tuulde ja asus isukalt paremustabelis tõusma. Sel korral sai jaks küll distant-si teisel poolel otsa, ent MM-i 28. koht pole häbi. Samuti väärrib vendade Pihode puhul tunnustust, et nad pole saavutatud tulemustest pilvedesse tõusnud, vaid saavad aru, et tee maailma absoluutsesse tipu on veel pikk.

Täna Delfi Spordis:
Kas Margus Hunt
tõstis NFLi katsetel
oma aktsiaid?

Triin Ojaste

MM-i eel olid Eesti suurimad lootused seotud individuaalsete sprindistantsidega. Paraku purunesid need ülikiiresti ja päeva päikesekiireks jäi Triin Ojaste, kes ainsa Eesti suusatajana kvalifikatsiooniringi edukalt läbis. Veerandfinaalis küll imet ei sündinud ja Ojaste lõppkohaks jäi 25., ent see on tubli samm edasi, võrreldes Oslo ja Libereci MM-i ja Vancouveri olümpiamängudega. Seal olid Ojaste kohad vastavalt 34., 36. ja 37.

Altminejad Kein Einaste

Eesmärgid peavad kõrged olema, aga need ei tohi muutuda utopiaks. Einaste üljulge avaldus sprindivõistluse eelõhtul, et kõik neli Eesti meessprinterit pääsevad kvalifikatsioonist edasi, pani kukalt kratsima. See oleks ju ülimalt tore, aga hooaja tulemusi vaadates: millest selline ootamatu enesekindlus? Võistluspäev tõi maa peale tagasi. Nelja asemel null ja Einaste ise võitjast 16,41 sekundit tagapool. Edasipääsust lahutas ligi üheksa sekundit.

Peeter Kümmel

Eelmise MM-i kuues mees ei teinud sügisel saladust, et sihib Val di Fiemmes vähemalt sama kõrget lendu. Erinevalt ülejäänud MM-il suusatanud meessprinteritest oli tal sellest hoo-

ajast ette näidata ka kaks Skandinaavia karikasarja neljandat kohta. MM-il püsiski teisena startinud Kümmel enim pildil, aga lõpuks jäi 30 hulka pääsemisest ikka sekund puudu. Ning sprinditeates Kümmeli võimetest õiget pilti ei saanudki, sest viimaseks vahetuseks oli kõik juba selge.

Sprinditiimi koostajad

Marko Kilbist on praegu juba piisavalt räägitud ja vaadates sprinterite minekut MM-il, siis õigusega. Aga veel müstilisem on sprinditeates toimunu. Raido Ränkel, kes läbis 17. veebruaril Tartu maratoni, astus haigestunud Siim Sellise asemel neli päeva hiljem Val di Fiemmes üles individuaalses sprindis. Tasuks 57. koht ja võistlusjärgsetes kommentaarides kõlas selge vihje, et mara-

ton oli veel jalgades. Ja siis tuli uudis, et kolm päeva hiljem sõidab Ränkel ka sprinditeadet. Kas tõesti usuti, et kolme päevaga juhtub ime? Ei juhtunud.

Anti Saarepuu

Saarepuu kolmest tiitlivõistluse esikümnekohast on jäänud vaid ilusad mälestused. Lago di Tesero staadionilt jääb peagi 30-aastaseks saava mehe CV-sse sprindi 39. koht.

Karel Tammjärv

Hooaja hakul ja Kuusamo minituuril paistis kõik ilus. Probleemiks ei tundunud olevat ka suvine kaitsevæteenistus, mis treeningutesse korrektureid tegi. Võimalik, et tekkinud auk lööbki nüüd välja, aga avadistantsil ehk suusavahetusega sõidus enam kui viieminutilise kaotusega saadud 57. koht on kehv mis kehv. •

Sandra Uusberg
Anu Lamp
Ita Ever

Priit Võigemast
Aarne Üksküla
Tõnu Oja

Hardi Volmeri
film

Elavad Pildid

MS12

Saal 1	16:10	18:55 (v.a. E)
Saal 2		14:45
Saal 7	17:45 (ainult E)	21:00 (v.a. E)
Saal 8		12:05

PERE

Saal 1	eesti keeles!	11:25	13:45
Saal 2	eesti keeles!		12:15
Saal 5	vene keeles!	11:50	14:30 17:00 (P, E)
Saal 5	inglise keeles!	17:00 (ainult R, K)	
Saal 5	eesti keeles!	17:00 (ainult L, T, N)	
Saal 7	vene keeles!	12:25	
A.Le Coq Sviit	13:00 (ainult L)	16:00 (ainult P)	
A.Le Coq Sviit	eesti keeles!		
A.Le Coq Sviit	13:00 (ainult P)		
A.Le Coq Sviit	vene keeles!		

*A.Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00

Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A.Le Coq Sviit E-N pilet 17€, R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

★
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Väärikad kinohommikud
Maagiline Pariis
Filmi juhatab sisse Anu Aun.

Iga 5. seanss TASUTA!

11:00

26.02

Elavad pildid	10:00	19:15
Väärikad kinohommikud: Maagiline Pariis		11:00
Populaarne tüdruk	12:35	14:50 19:25 21:35
Kokoko		13:00

www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO
»SÕPRUS«

★
EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

PARIS KINO - AASTAST 1955

ARMASTUS
TUNNETE PROOV ELU HÄMARIKUL
MICHAEL HANEKE
FILM

28.01

16:30 21:15

26.02

Armastus	16:30
Just nagu armunud	19:00
Armastus	21:15

Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

Danske Bank
New Standards

19.28.04.2013

JAZZ

27. aprill Merepaviljon

HIROMI: THE TRIO PROJECT

(JAAPAN)

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO ●●● Eesti Päevaleht www.jazzkaar.ee

EXCLUS

Tom Rachman
IMPERFEKTSIONISTID

Sarja „Areeni bestseller” 1. raamat

TOM RACHMAN IMPERFEKTSIONISTID

Vaimukas, intelligentne, satiiriline, lõbus ja kaas-tundlik ühekorraga; eriti sobilik lugemine ajal, mil ka Eestis võitlevad ajalehed ellujäämise nimel. (Priit Hõbemägi)

Raamatud on saadaval raamatupoodides üle Eesti või tellides www.healugu.ee

areeni bestseller

EESTI AJALEHTEDE LIIT
E A L L I

MAI
VÖÖRMANN

(sünd 1953)

töötanud Postimehe, Eesti Päevalehe ja Luubi toimetuses

Eesti Ajalehete Liit

TALLINNA LINNATEATER

Maaile nähtamatud pisarad

16., 17. aprillil 19.00

Eesti filmi laulud

22., 23. aprillil 19.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

kuulutus.lehed.ee | Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil **kuulutus.lehed.ee**, e-postiga **anni.koppel@lehed.ee** ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

Kirjanike Maja

Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn

27. veebruar kell 18.00

LUULETAJAD: PÕGENEMINE KONTORIST

Luulet loevad Igor Kotjuh ja Ain Kaldra. Muusikat teevad Erki-Andres Nuut ja Spice Mouse.

Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2.-, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1.-
Toetab Kultuurkapital

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietõigust. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.
ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

Südamlik kaastunne Peep Petersonile

ISA

surma puhul

Riikliku Lepitaja Kantselei

Mälestame oma armsat klassijuhatajat

ÕIE TAVAST

Laagna Gümnaasiumi 1993. a. lennu tüdrukuteklass

Südamlik kaastunne Ahto Aavale isa

TIIT AAVA

kaotuse puhul

Rein Ottosoni Purjespordikool

HERTA ESPERK

Mälestame toredat naabrit ja avaldame kaastunnet omastele

Kruusipere

Siiras kaastunne lastele isa ja vanaisa

LEMBIT LUISK

surma puhul

Vello ja Tõnu

Sügav kaastunne Mare Kamakinile kallil abikaasa

GEORGI KAMAKINI

surma puhul

AS Eesti Krediidipank

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel.** ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenuud.ee. Tutvuge tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Müük

- Meie kliendid on arukad ettevõtjad, kes ei kuluta raha edevusele vaid oma tegevusele!** Kasutatud kontori ja poe sisustus. Tähetorni 21-j Tall. E-R 10-17 Kauplusladu APUNEKS OÜ
- Müüa lõhutud küttepuid,** 509 2933
- Müüa soodsa hinnaga talusealiha.** Info tel 505 9151, 5354 3002
- Küttepuid, brikett.** Tel 523 8852

Ehitus

- Põrandate lihv, lakkimine, õlitamine, hooldamine.** Tel 515 7556.

Teated

- Kutsume andma oma toetusallkirja Tartu Tamme Gümnaasiumi** ja teiste väärt gümnaasiumide edendamiseks ühtse hariduseesmärgiga tervikkooli dena – paberlehel või internetis (<http://petitsioon.ee/sailitagem-tervik-tam-mekool>) - ja osalema 9. märtsil k.a kell 12-14 Tartu Raekoja ees toimuval meeleavaldusel! Tartu Tamme Gümnaasiumi toetajaskond.

Teenused

- KAARDIDENNUSTAVAD** Tel 900 1727 24h, h 1,09 €/min www.ennustus.ee

Tervis

- Parapsühholoog Ž. Stepanjan** aitab alkoholi- ja nikotiinisõltuvuse, ülekaalulisuse, radikuliid ja stressi puhul. Konsultatsioon. Tel 5858 8910.
- Kenad ja särtsakad noored mas-söörid** Berit (19) ja Laura (23) kutsuvad lõõgastavale üksik ja paarismassaažile. Tel 5382 0188.

Töö

- Kogemustega ehitaja** teeb remont ja ehitustöid, tel 5599 4964.

Sügav kaastunne Peep Petersonile

ISA

surma puhul

Kolleegid Tööstustöotajate Ametiühingutest

Siiras kaastunne perele ja lähedastele

MATI LUKKI

surma puhul

Preeria suvilanaabrid

Mälestame kurbuses

ELLE UBAÕIT

ja tunne me kaasa lahkunu omastele

Kursuseõed Kergetööstuse Tehnikumist

Mälestame head naabrit

TOOMAS VIITAKUT

Avaldame kaastunnet perele ja omastele

Kammelja küla rahvas

Mälestame kallist klassivenda

OLEV VELLENUM

Endised klassikaaslased Tallinna 3. Kk 1981.a lennust

Avaldame kaastunnet Mardile ja Priidule

ISA

kaotuse puhul

Trendmark OÜ

Avaldame kaastunnet omastele

KRISTEL NIGOLI

kaotuse puhul

Linda, Kalev ja Olev perega

Avaldame kaastunnet Urmas Teearule isa

OTTO TEEARU

surma puhul

Klubikaaslased EVM Klubist UNIC-MOTO

Kallis Mare

Leiname koos sinuga abikaasa

GEORGI

kaotuse puhul

Perekond Väinola ja Juursalu

FRED POHLA

01.05.1930 – 23.02.2013

Kallist õe- ja tädimeest, toredat ja head inimest, mälestavad

Ingrid, Tiina, Juhan ja Andrus pere dega

TOOMAS VIITAK

1937 – 2013

Leinab õde Helge perega

Südamlik kaastunne Ave Kingole kallil

EMA

kaotuse puhul

Töökaaslased IMG Numerist

On lahkunud armas abikaasa, isa ja vanaisa

OTTO TEEARU

08.03.1931 – 22.02.2013

Leinavad omaksed

Hüvastijätt 28.veebr kl 14.30 Pärnamäe Krematooriumis

Mälestame sügavas kurbuses

HEINO SAARNITU

Avaldame kaastunnet perele ja lähedastele

Perekond Vallsalu, Kikas ja Tohver

Teatame kurbusega, et on lahkunud meie kallil

KRISTIINA KÜLAOTS

28.01.1947 - 24.02.2013

Leinavad omaksed

Ärasaatmine 28.veebr kl 12 Tallinna Issandamuutmise kirikus

Südamlik kaastunne Indrek Ahlbergile isa

JOHAN AHLBERGI

surma puhul

Mustamäe Linnaosa Valitsus ja Halduskogu

Me mõttes langetame pea...

Südamlik kaastunne lähedastele

JOHANNES PIRITA

surma puhul

Tädi poeg Aivo perega

JOHANNES PIRITA

01.07.1937 - 21.02.2013

Mälestame kauaaegset head kolleegi

Eesti Rahvusringhääling

Sügav kaastunne lähedastele AÜ Kratt-1 asutajaliikme ja pikaajalise aktivisti, kallil

JOHANNES PIRITA

lahkumise puhul igavikuteele

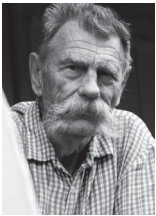
Mälestades ja mäletama jäädes, AÜ Kratt-1 elanikud

Kauaaegset Eesti Autokoolide Liidu liiget

JOHANNES PIRITAT

mälestavad liidu liikmed

Avaldame kaastunnet lahkunu lähedastele

HEINO KIIK

14.05.1927 - 22.02.2013

Matusetalitus algab 02.märtsil kl 11 Tallinna Jaani kirikus

Lahkunuga hüvastijätt alates kella 10st

Muldasängitamine Metsakalmistul

Mälestades perekond

Avaldame kaastunnet Helmi Puurile

HEINO KIIGE

kaotuse puhul

Rahvusoooper Estonia

Avaldame kaastunnet heale sõbrale Paavole isa

HEINO KIIK

surma puhul

Priit ja Aadu pere dega

Kirjanik

HEINO KIIKE

mälestab kirjastus Eesti Raamat ja avaldab sügavat kaastunnet lahkunu omastele

Vabariigi Presidendi Kantselei

mälestab leinas Riigivapi teenetemärgi kavaleri

HEINO KIIKE

Ja avaldab südamlikku kaastunnet lahkunu omastele

Eesti Kirjanike Liit

mälestab oma kauaaegset liiget

HEINO KIIKE

14.05.1927 - 22.02.2013

ja avaldab sügavat kaastunnet lahkunu omastele

Ärasaatmine laupäeval 2. märtsil kl 11 Tallinna Jaani kirikus, hüvastijätt alates kl 10st; muldasängitamine Metsakalmistul

TELEVISIOON

ETV

06.55 Terevisioon

08.55 Draamasari Holby City haigla: Naiste öhtu (Inglise 2002)

09.55 Terevisioon*

11.55 Meie inimesed: Juta*

12.20 Osoon (subtiitritega)*

12.50 Telvelaid (ETV 1990)

13.00 Välisilm*

13.35 Suusatamise MM Val di Fiemmes: Murdmaasuusatamine. Naiste 10 km (v)

15.15 Maahommik*

16.00 Draamasari Holby City haigla: Naiste öhtu (Inglise 2002)*

KANAL 2

06.00 Punased roosid*, 449

06.45 Joonissari Lucky Luke seiklused: Lendav kauboi

07.10 Joonissari Delfiin Flipper: Tütarlaste võim

07.35 Joonissari Sylvesteri ja Tweety seiklused: Kondori päevad ja ööd. Kiisu-Miisu

08.00 Reporter*

09.00 Roosa teemant*, 57

10.00 Keelatud vili*, 70

11.00 Kodus ja võõrsil*, 5440

11.30 Tohter Olaf*: Uus!

12.30 Söber koer*

13.00 Ärapanija*: Uus hooaeg!

13.30 Doktor Oz: Varjatud epideemia

14.30 Komissar Rex: Jäine kokkupuorg

15.30 Punased roosid, 450

16.30 Keelatud vili, 71

17.30 Roosa teemant, 58

18.30 Kodus ja võõrsil, 5441

19.00 Reporter

20.00 Krimi

20.30 Alcatraz: Garrett Stillman

21.30 Kriminaalne Venemaa: Ohtlik film

22.05 Mängufilm Ohtlik aadress (Lakeview Terrace, USA 2008)

00.20 Chuck: Chuck vs Tic Tac

01.15 Merepatrull: Lahingureeglid

02.00 Jälgi jätmata: Pühendumus

TV3

06.15 Multifilm Redakai

06.40 Multifilm Winxid

07.05 Multifilm Käsna-Kalle Kantpüks

07.30 Multifilm Redakai*

07.55 Kaunis Lola, 121*

08.55 Kirgede torm, 1576*

09.55 Vaprad ja ilusad, 6416*

10.20 Elu keset linna*

10.50 Top Shop

11.05 Öhtusöök viiele: Baaridaamid ja baarmenid *

11.35 Monk 3, 3: Hr Monk ja elektrikatkestus

12.30 Kolmedok: Kuidas Eesti rahvas ennast surnuks joob*

13.30 CSI Miami 10, 02: Kange*

14.30 Vaprad ja ilusad, 6417

15.00 Lena, mu elu armastus, 40

16.00 Kaunis Lola, 122

17.00 Kirgede torm, 1577

18.00 Kätemaksukontor 2, 12: Juhukülalised 2

19.00 Seitsmesed uudised

19.30 Öhtusöök viiele: Baaridaamid ja baarmenid

20.00 Kaua võib!

20.30 Suletud uste taga 2

21.25 Dr House 8, 12: Chase

22.25 KINO3: Mängufilm Surmalaev (Under Siege) Prantsusmaa/USA 1992 märulipõnevik

00.25 NCIS kriminalistid 6, 17: Lõunasse edela kaudu

01.20 Seadusesilm Steven Seagal 2, 5: Ohtlikul pinnal

01.50 Kuldsuu Ted 2, 13: Raputa koera

02.15 Kaua võib!*

02.45 Stop! *

03.25 Seitsmesed uudised

03.55 Suletud uste taga 2, 5: Ema Klammerdub poja külge*

04.40 Öhtusöök viiele: Baaridaamid ja baarmenid *

05.05 Seitsmesed uudised

05.30 Lena, mu elu armastus, 40*

17.00 Aktuaalne kaamera

17.10 Draamasari Önne 13 (Eesti 2006)

17.40 Draamasari Südameasi: Külmlüvastjätt (Inglise 2008)

18.30 Aktuaalne kaamera

19.00 Ringvaade

20.05 Vabariigi kodanikud

21.00 Aktuaalne kaamera. Ilm

21.30 Sport

21.40 Kirjandusministeerium

22.10 Draamasari Vaalasaarte Maria: Kodu (Hvaler, Norra 2008)

23.00 Draamasari Südameasi: Külmlüvastjätt (Inglise 2008)*

23.50 Ringvaade*

00:57 ERR-i uudised

ETV2, KANAL 11, TV6, KANAL 12

ETV2

07.10 Animasari Völkarussell: Tädi Priimula külaskäik (Prantsuse 2009)* **07.20** Animasari Tatonka lood **07.30** Animasari Ruff tegutseb (Inglise 1999)* **07.42** Animasari Ma olen hirmus mutukas **07.44** Animasari Mina olen loom **07.45** Seiklussari Willy Fogiga ümber maailma* **08.15** Lastetuba **08.35** Öpiõu! **09.00** Ringvaade* **10.05** Midsomeri mõrvad **11.45** Jüri Üdi klubi **12.40** Ükskord Anatoolias (Bir zamanlar Anadolu'da, Türgi 2011)* **15.13** ERR-i uudised **17.00** Kalailm* **17.30** Rakett 69* **18.00** Animasari SimsalaGrimm: Karunahk (Saksa 2010) **18.25** Animasari Näh **18.30** Lastetuba **18.45** Animasari Völkarussell: Jaht paberitükidele (Prantsuse 2009) **18.55** Animasari Siilipoiss Alfredi salapäraseid seiklused **19.05** Animasari Tinga Tinga lood **19.20** Aktuaalne kaamera (viipekeeles) **19.30** Aktuaalne kaamera (vene keeles) **20.00** Pealtnägija (venekeelsete subtiitritega)* **20.45** Roki seitse lainet, 1/7 **21.30** AegRuum Looduse vägi, 4/4 **22.15** Zeitgeist, 8/11: Edasi 1/4 (Zeitgeist: The Series, USA 2011) **23.00** Eesti TOP 7 **23.45** Midsomeri mõrvad **01.31** ERR-i uudised

Kanal11

06.30 Totaalne ärkamine! **09.00** Doktor Oz* **09.55** Ellen* **10.50** Madin vannitoas **11.20** Superlapsehoidja* **12.10** Top Shop, 30 **12.25** Aiadetektiivid* **13.25** Aiadetektiivid* **14.25** Südametukse, 133 **15.15** Südametukse, 134 **16.10** Superlapsehoidja **17.05** Naistekliinik, 102 **18.00** Doktor Oz **19.00** Pilvede all **20.00** Ellen **21.00** Kuulsuste kodukujundaja, 8 **21.30** Mis sul seljas on?! **22.00** Kadunud **23.00** Kummaline seks **23.30** Seksiäpardused **00.00** Reporter **00.50** Naistekliinik*, 102 **01.35** Pilvede all* **02.25** Eva Luna, 35 **03.10** Pagariipiigad **03.30** Doktor Oz **04.15** Doktor Oz* **05.00** Reporter* **05.45** Talisman, 88

TV6

06.00 Hommikuraadio **09.00** Seitsmesed uudised **09.30** Kodu keset linna 3, 14 **10.00** Kutsuge Cobra 11 6, 87 **11.00** Mõrvartik mägi **12.45** Kalamehejutud 4, 20 **13.15** Top Shop **13.30** Kodu keset linna 3, 15 **14.00** Farscape – kosmoses kaotsis 1, 21 **14.55** Kutsuge Cobra 11 6, 87 **16.00** Kolmas kivi Päikesest 3, 52 **16.30** A rühm 2, 33 **17.30** Kutsuge Cobra 11

6, 88 **18.30** Simpsonid 17, 2 **19.00** Perepea 6, 1 **19.30** Seksisemud 1, 2 **20.00** Kolmas kivi Päikesest 3, 53 **20.30** Simpsonid 17, 3 **21.00** KINOÖHTU **22.55** Paljalt naljakas 1 **23.30** Eureka 3, 13 **00.25** Salatoimikud 2, 25 **01.20** Faktuaalne kaamera **01.50** Faktuaalne kaamera **02.20** Täna öhtul otse-eetris* **03.20** Hommikuraadio **05.00** Kodu keset linna 3, 15 **05.25** Seitsmesed uudised **05.50** Uudistemagasin

Kanal12

06.30 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Galileo* **08.30** 20 kõige shokeerivamat...*, 19 **09.20** Conan*, 40 **10.10** Rannavalve **11.00** Jututuba **13.50** Komissar Rex* **14.45** Walker – Texase korralvõimur* **15.35** 20 kõige shokeerivamat..., 20 **16.25** Merepatrull **17.15** Komissar Rex **18.10** Walker – Texase korralvõimur **19.00** Tuvikesed* **19.30** Tuvikesed* **20.00** Galileo **20.30** Ärapanija **21.00** Kaks ja pool meest* **21.30** Mängufilm Lahe papa **23.10** Mootorite maailmas* **23.30** Conan, 41 **00.20** Kaks ja pool meest **00.45** Tuvikesed **01.10** Tuvikesed **01.35** Night Chat **05.00** Postimees.ee

HOROSKOOP

JÄÄR Saladused ja segased asjaolud mängivad nüüd suuremat rolli. Näiteks võib mõni kohtumine kaasa tuua raskesti tabatavaid olukordi.

SÖNN Mõtled murelikult tuleviku peale. Kas ikka oled oma seljagust piisavalt kindlustanud? Selliseid mõtteid on vahel vaja, aga liialdada nendega ei maksa.

KAKSIKUD Tunned, kuidas auahnuse tuuled sind kaasa kisuvad. Tahad olla parim. Otsid üles konkurentide nõrgad kohad ja rebid neist ette.

VÄHK Kellegagi võib tekkida äge vaidlus maailmavaatelisel või ideoloogilisel teemal. Ka suhted autoriteetidega on pingelised.

LÕVI Hea päev nii enda kui ka teiste uue nurga alt vaatamiseks. See tähendab, et sellega võiks täna alustust teha. Asjademaailma tasandil võiksid mõnele rikkis seadmele elu sisse puhuda.

NEITSI Täiesti võimalik, et sinu ja partneri vahel tekib kõverpeegelifekt. Seega ei sobi päev uute suhete loomiseks ega lepingute sõlmimiseks.

KAALUD Tõsise töö ja detailide täpsustamise päev. Võid parandada tehtud vigu, uurida ja süveneda pisiasjadesse.

SKORPION Peaksid end igas mõttes suurepäraselt tundma. Sinu suhted inimestega on huvitavad ja vastastikku kasulikud: keegi võib sind inspireerida.

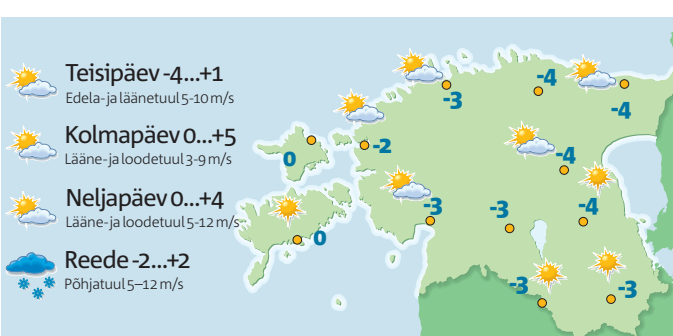
AMBUR Juhul kui satud esimest korda mõnda eksootilisse söögi kohta, siis hoia mõõdukalt joont ja ära liialda tundmatute hõrgutistega.

KALJUKITS Kui töötad tundliku info või tähtsate infokandjatega, ole tähelepanelik. Nimelt võid tähtsa dokumendi või faili ära kaotada või rikkuda.

VEEVALAJA Kadedus ja armukadedus võib põhjustada salatsemist ja varjamist. Sa ei usalda kuigivõrd oma partnerit ja kipud tema järele luurama.

KALAD Kosmiline rütm tekitab kummalisi meeleolusid ja üllatavaid fantaasiapilte. Edu saadab rohkem boheemlasid ja humanitaare kui analüütikuid.

ILM

RISTSÕNA

ÄKLINE HAIGUS- HOOG LUKUFIRMA	ROOMA KEISER RATS- VAELANE	MAA... (geograafia) LADINA (lühend.)	RIIK EUROOPAS MISS ESTONIA	VÄIN EUROOPA JA AAFRIKA VAHEL	RABATAIM "REKLAA- MIKLUBI" END. SAA- TEJUHT	NEOON ESE LOOMADE SIJU- JA SORA...	... RANNET PÄRNUMAA VALD	KUKK TUHVEL
"VEND... EMA OIDIPUS" (Mati Unt) KELVIN								
MEHENIMI								
KOGUNI								
SAUDI ...								
OLÜMPIA- KOMITEE								
RÜMMU JA POIDA ÜHENDAV RATTA OSA VÕRKPAALUR								
SPORDI- VAHEND								
TEISE NIMEGA								
AJALEHTE- DE LIIT								
PAITUS								
KÜLMTOIT								
ILMASTIKU- NÄHTUS								
ABITU, OSKAMATU								
RISTSÕNA								
TALENT								
KIRKUS								

ERKKI KÕLU PÄEVAANEKDODID

- Patsient küsib perearsti ukse taga õelt: „Jumal hoidku, kas kõik need inimesed tulid tõesti arsti juurde?“ „Jah, aga me võime teile erandi teha ja väljaspool järjekorda vastu võtta,“ vastab õde. „Tänan teid, aga mul pole kuhugi kiiret.“ „Ei-ei, tulge aga edasi. Ma nägin teie röntgenipilti!“
- Kaks riigiametnikku omavahel: „Mis tuleb pärast pärast miljonit?“ „Miljard.“ „Njaa... Miljardit ei ole ma veel varastanud!“
- Programmeerijalt küsitakse: „Mis on teie emakeel?“ „Kuidas sellest aru saada – emakeel?“ „Noh, millist keelt te lapsena õppisite?“ „Basicut.“ „Ei, ma pean silmas päris keelt.“ „Aa – päris keelt! Siis Simulat.“
- Kolm kantpead peatavad maanteel auto ja teatavad juhile: „Aga nüüd kähku – kao varastatud autost välja!“ „See on minu autol!“ protesteerib juht. „Oli sinu auto, nüüd on juba ärandatud!“

SUDOKU Pappocom Lahendused ja vihjed: www.sudoku.com

					3		
3	4		6		1	2	
	9	1					4
			8	9	7		2
	6		1	3	5		
	8					4	1
		5	4		9		7
		2					2

SUDOKU reeglid

- Täida tühjad kohad numbritega 1 kuni 9. Numbrid 1 kuni 9 peavad esinema igas veerus, igas 9 reas, igas 3 x 3 ruudus. Igas reas, igas veerus ja igas 3 x 3 ruudus võib iga number esineda ainult ühel korral.

Eelmise mängu lahendus:

9	8	1	6	7	2	3	5	4
6	2	5	1	4	3	8	7	9
4	3	7	5	8	9	1	6	2
7	4	8	2	5	1	9	3	6
2	9	6	7	3	4	5	1	8
5	1	3	9	6	8	4	2	7
8	6	4	3	2	5	7	9	1
1	5	2	8	9	7	6	4	3
3	7	9	4	1	6	2	8	5

Sudoku EPL-i veebiväljaandes

Mängi: www.epl.ee/sudoku

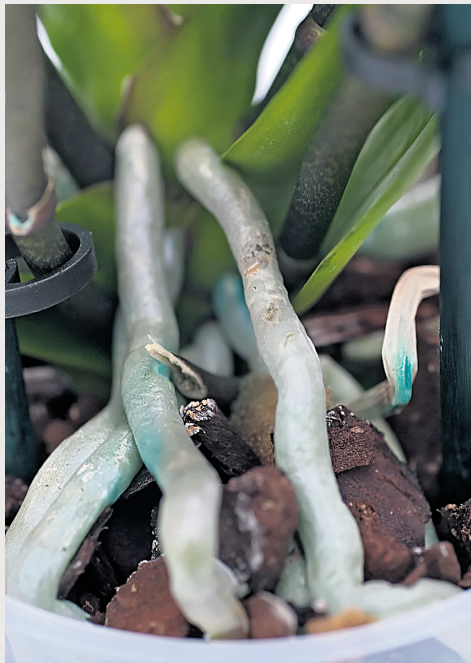

Aed

Urmas Laansoo
Tallinna botaanikaad

TÄHELEPANU, ORHIDEEKASVATAJAD!

Juuri tuleb hoida

Kuukinga roheliste fotosünteesivate juurte vigastamisest tuleb hoiduda. Pikad elusad juured võivad kasvada õhu käes, aga neid võib ka ettevaatlikult potti suunata.

Taim istutatakse ümber siis, kui pott on tihedalt juuri täis kasvanud, enamasti piisab, kui seda teha iga kolme aasta järel. Kuukinga istutusanumaks sobib läbipaistev anum, aga nad kasvavad hästi ka savipottides, puidust korvides ja mitmesugustes muudes anumates. Kõige olulisem on see, et substraat oleks jämestruktuurne ja õhurikas. Poes müüdavale valmissegatud orhideemulla segule lisage kodus tubli annus purustatud lehtpuusõetükke, et vältida juurte mädanikesse nakatumist.

1

Algajale sobib kuuking, kogenumale veenuseking

Kuuking (*Phalaenopsis*) on Euroopas kõige populaarsem orhideeline. Kuukinga perekonnas on 63 liiki taimi orhideeliste (*Orchidaceae*) sugukonnas. Looduslikult kasvavad kuukingad Himaalajast kuni Austraaliani. Eluvormi poolest on kuukingad epifüüdid ehk pealistaimed või kasmofüüdid ehk lõhetaimed, kes kasvavad kaljudel ja on juurtega kinnitunud kaljuõnarustesse ja pragudesse kogunenud mulda. Inglise keeles kutsutakse kuukinga ööliblika-orhideeks (*Moth orchid*).

Toataimena kasvatatakse enamasti kuukinga sor-

aeg ja mitmekesine sordivahel. Õied püsivad taimel avatuna kuni neli kuud, vahel isegi kauem. Valige talle kodus või kontoris mõnus poolvarjuline paik akna lähedal, kuhu kesk-päevane otsene päikesekiirgus ei ulatu. Ruumi temperatuur peaks olema 18–23 °C.

Taime kastetakse või vannitatakse leiges vees üks kord nädalas. Suvel kuumal ajal võib osutuda vajalikuks sagedasem kastmine. Keskküttega ruumis on kuuking tänuvõimeline, kui teda valgel ajal sooja vee-ga piserdatakse. Piserdusvee sattumist õitele peaks vältima, et ära hoida tundlike õite kahjustumist. Kuukinga võib väetada aasta läbi üks kord kuus orhideeväetise lahusega. Õisikuvars lõigatakse ära alles siis, kui see on kuivanud. Õisikuharudele tek-

Kuukinga populaarsuse põhjuseks on pikk õitsemis-aeg – kuni neli kuud.

kinud lisataimi saab kasutada kuukinga paljundamiseks. te ja harvem looduslikke liike. Sordiaretuses on kõige rohkem kasutatud Malaisias kuni Austraaliani looduslikult kasvavat valgete õitega õilsat kuukinga (*Phalaenopsis amabilis*), kelle õisi tolmeldavad puudumesilased (*Xylocopa*). Jaava saarel tarvitavad kohalikud elanikud õilsa kuukinga noori lehti toiduks. Harvem kasvatatakse meil toataimena sarvekujuliste õisikuharudega ja väikeste kollase-pruunilaigulist õitega hirvesarv-kuukinga (*Phalaenopsis cornu-cervi*).

Kuukinga populaarsuse põhjuseks on pikk õitsemis-

kinud lisataimi saab kasutada kuukinga paljundamiseks.

Väljakutse edasijõudnutele

Kes on kuukingaga koos elades hakkama saanud, võib uue väljakutsena proovida veenusekinga kasvatamist. Veenusekinga (*Paphiopedilum*) perekonda kuulub 70 liiki mitmeaastasi taimi troopilisest ja subtroopilisest Aasiast kuni Paapua Uus-Guineani. Looduses kasvavad veenusekingad puude võrades epifüüdinä või maapinnal. Vett säilitavaid varremugulaid neil ei ole.

Maailmas on populaarseim

hübriidne Maudi veenuseking (*Paphiopedilum x maudiae*). See on Ameerika hübriididega võrreldes aeglasekasvulisem ja alustab õitsemist 3–4 aasta vanuselt. Vahel müüakse toataimena ka kasvutingimuste suhtes nõudlikumat suurte õitega roosat veenusekinga (*Paphiopedilum delenatii*).

Varem kasvatati veenusekingi eelkõige lõikeõite saamiseks. 1993. aastal algas Euroopas veenusekingade potis kasvatamise võidukäik. Kõige vastupidavamad on USA-s aretatud tetraploidised hübriidid.

Veenuseking vajab samuti õhurikast ja vett hästi läbilaskvat substraati. Taime kastetakse või vannitatakse leiges vees üks kord nädalas. Veenusekinga väetatakse iga kahe nädala tagant ehk kaks korda kuus orhideeväetise lahusega.

Noor veenuseking on enamasti ühe kodarikuga, kuid neid kasvab juurde ja taim moodustab mõne aastaga tihe-

da puhmiku. Mitu aastat kasvanud veenuseking moodustab ka rohkem õievarsi. Üks õis püsib veenusekingal avatuna 6–8 nädalat.

Veenusekinga õitsemist soodustab suveks õue viimine. Temperatuuri erinevused päeval ja öösel ning värskendav vihm muudavad taime tugevamaks. Jahedam õine temperatuur soodustab õie-pungade moodustumist. Õitsemise lõpetanud ja kollaseks muutunud vana õievars ning kollased lehed lõigatakse taime varre küljest ära. Sama kodarik õitseb vaid ühe korra, kuid uusi kodarikke kasvab järjest juurde.

Õitsvaid veenusekingi müüakse Euroopas enamasti oktoobrist märtsini. Kodustes tingimustes õitsevad veenusekingad talvel ja kevadel. Veenusekingi saab kodus paljundada vanade taimede ettevaatliku jagamise teel. Paljundamiseks sobib kevad või suvi. ●

3

-1- Peloorilise õiega kuuking -2- Kuuking -3- Veenuseking

Fotod: Vallo Kruuser

2

LEHT + DVD

●●● Eesti Päevaleht

© Kõik Eesti Päevalehes avaldatud artiklid, fotod ja illustratsioonid on autoriõigusega kaitstud teosed, mille kasutuse reeglid on sätestatud autoriõiguse seaduses. Rõhutame, et nende reprodutseerimine ja levitamine ilma AS-i Eesti Ajalehed kirjaliku nõusolekuta on keelatud. Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. / Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. / Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee, või tel 646 3363

Peatoimetaja: Urmo Soonvald, 680 4400

Toimetuse: Narva mnt 13, 10151 Tallinn, 680 4400, faks 680 4401, e-post mail@epL.ee **Eesti uudised** 680 4400, **kohalikud uudised** 322 3487, **välisuudised** 680 4455, **Ärileht** 680 4400, **arvamus** 680 4450, **kultuur** 680 4470, **sport** 680 4490. **Tellimine** 680 4444, **tellimine välismaale** KE Ajakirjanduse OÜ 641 1753, **reklaam** 680 4500. **EPL Online** www.epL.ee Väljaandja: AS Eesti Ajalehed, rg-kood 10004521

LEHT

